

Beate Winkler
Trust / Change:

***Zukunftsbilder für
ein neues WIR
Kunst und Dialog***

***Obrazy przyszłości
nowego MY
Sztuka i dialog***

Österreichisches Kulturforum
Austriackie Forum Kultury
Warschau / Warszawa

07.03.-30.04.2019

Beate Winkler

Trust / Change:

Zukunftsbilder für ein neues WIR

Kunst und Dialog

Obrazy przyszłości nowego MY

Sztuka i dialog

Österreichisches Kulturforum

Austriackie Forum Kultury

Warschau / Warszawa

07.03.-30.04.2019

Maria Stokłosa
Ausgehend vom Handeln, Performance
Wychodząc od działania, Performans

Wzrost do 1000
- 1000-1000000
- 1000-1000000
- 1000-1000000
- 1000-1000000

historické forum "kultura"

Rupert Weinmann

1. EINLEITUNG

Das Österreichische Kulturforum Warschau ist seit über 50 Jahren eine Stätte der Begegnung und des lebendigen Austauschs.

Mit unserer neuen Programmschiene, CREATIVE AUSTRIANS, wollen wir diese Rolle als Plattform des Dialogs erweitern – an der Schnittstelle von Kunst, Kultur, Wissenschaft und Gesellschaft.

So auch mit dem Projekt „Trust/Change: Zukunftsbilder für ein neues WIR“ von Beate Winkler. Wir freuen uns, dass wir diesen wichtigen Dialog zwischen Kunst und Zivilgesellschaft gemeinsam mit der Stiftung Polnisches Migrationsforum bei uns am Österreichischen Kulturforum Warschau ermöglichen konnten.

Mit der vorliegenden Dokumentation möchten wir Sie einladen, das Projekt in seinem Zusammenwirken zwischen den Bildern der Ausstellung und den Zukunftsbildern der Teilnehmerinnen und Teilnehmer an der Ausstellung sowie den Workshops Revue passieren zu lassen.

Mit herzlichen Grüßen,
Z serdecznymi pozdrowieniami,

Rupert Weinmann

1. WPROWADZENIE

Austriackie Forum Kultury w Warszawie od ponad 50 lat jest miejscem spotkań i ożywionej wymiany.

Naszym nowym programem o nazwie CREATIVE AUSTRIANS chcemy rozszerzać tę rolę platformy dialogu na styku między sztuką, kulturą, nauką i społeczeństwem.

Temu służy też projekt „Trust/Change: obrazy przyszłości nowego MY” Beate Winkler. Cieszymy się, że wspólnie z Fundacją Polskie Forum Migracji ten ważny dialog między sztuką a społeczeństwem cywilnym mogliśmy pokazać u nas w Austriackim Forum Kultury w Warszawie.

Niniejszą dokumentacją chcielibyśmy zaprosić Państwa do ponownego przyjrzenia się projektowi w jego współdziałaniu między obrazami pokazanymi na wystawie a obrazami przyszłości stworzonymi przez osoby, które na nią przyszły, i uczestników warsztatów.

2. DIE IDEE IDEA

Beate Winkler

DIE IDEE: Warum dieses Projekt jetzt

Große Herausforderungen brauchen neue Antworten

Unsere Gesellschaften sind immer stärker mit tiefgreifenden Veränderungsprozessen und großen Herausforderungen konfrontiert, die unser aller Leben berühren: Globalisierung, Klimawandel, soziale Konflikte, Migration, Digitalisierung, Verlust an Perspektiven und Glaubwürdigkeit in der Politik – um nur einige Beispiele zu nennen. All das ereignet sich zu gleicher Zeit und unter enormem Zeitdruck. Viele Menschen spüren tiefe Verunsicherungen und Zukunftsangst: Wir sind in einer Identitätskrise. Es ist dringend notwendig, unsere Perspektiven zu ändern – neben der Lösung vieler, schwieriger Probleme. Es ist Zeit, die großen Chancen in unserer Krise zu sehen, neue Zukunftsbilder zu entwickeln, den Dialog zwischen unterschiedlichen gesellschaftlichen Gruppen und Bereichen zu fördern, auch um Polarisierung und Fragmentierungen zu überwinden. Es ist Zeit, uns mit Schlüsselfragen auseinanderzusetzen wie z. B.: „In welcher Gesellschaft wollen wir leben? Wie können wir eine Gesellschaft entwickeln, die jeder/jedem von uns individuelle Entfaltungsmöglichkeiten bietet und gleichzeitig die Gemeinschaft und den Zusammenhalt pflegt?“ Es ist Zeit, uns auf menschliche Fähigkeiten zu konzentrieren, auch um in einer Gesellschaft mit Vielfalt friedlich zu leben. Es ist Zeit, auf Expedition zu „Zukunftsbildern für ein neues WIR“ zu gehen.

Neue Formen des Dialogs und die Rolle der Kunst in Zeiten der Veränderung

Diese Herausforderungen können wir kreativ gestalten, wenn wir Zukunftsbilder haben, die attraktiver sind als die Abwehr,

Beate Winkler

IDEA: Dlaczego ten projekt teraz

Wielkie wyzwania wymagają nowych odpowiedzi

Nasze społeczeństwa coraz silniej są konfrontowane z procesami głębokich zmian i wielkimi wyzwaniami dotyczącymi życia nas wszystkich: globalizacją, zmianą klimatu, konfliktami społecznymi, migracją, cyfryzacją, utratą perspektyw i wiarygodności w polityce, by wymienić tylko kilka. Wszystko to dzieje się naraz i w zawrotnym tempie. Wielu ludzi ma dojmujące poczucie braku bezpieczeństwa i odczuwa lęk przed przyszłością: przechodzimy kryzys tożsamości. Zachodzi pilna potrzeba nie tylko rozwiązania wielu trudnych problemów, lecz także zmiany perspektyw. Pora dostrzec w tym kryzysie wielkie szanse, roztaczać nowe wizje przyszłości, wesprzeć dialog między różnymi grupami społecznymi i sferami życia społecznego – także po to, by przezwyciężyć polaryzację i fragmentaryzację. Pora zająć się takimi kluczowymi kwestiami jak np.: „W jakim społeczeństwie chcemy żyć? W jaki sposób możemy budować społeczeństwo, które każdemu z nas pozwoli na indywidualny rozwój, a jednocześnie będzie dbało o wspólnotę i poczucie więzi?“. Pora skupić się na ludzkich zdolnościach – także po to, by zgodnie żyć w zróżnicowanym społeczeństwie. Pora na wyprawę badawczą do „wizji przyszłości nowych NAS“.

Nowe formy dialogu i rola sztuki w czasach przemiany

Możemy podejść do tych wyzwań twórczo, jeśli nasze obrazy przyszłości będą bardziej atrakcyjne niż ich odrzucanie,

die mit jedem Veränderungsprozess einhergeht. Doch an diesen Bildern fehlt es. Auch an neuen Formen der Zusammenarbeit über trennende berufliche und gesellschaftliche Grenzen hinweg mangelt es – für Demokratie und das Zusammenleben in offenen, pluralen Gesellschaften. In Zeiten tiefgreifender Veränderungen brauchen wir aber nicht nur Zukunftsbilder und den Dialog zwischen ganz unterschiedlichen Gruppierungen, sondern auch Freiraum und Kreativität – Freiraum für neues Denken, damit wir nicht die Antworten von gestern downloaden für die Fragen von heute und morgen. Und hier spielen Kunst und Kultur eine zentrale Rolle. Sie waren und sind immer Vorreiter und Ressource für neue Entwicklungen. Kunst und Kultur sind starke – aber oft unterschätzte – Brückenbauer zwischen Menschen mit ganz unterschiedlichen Hintergründen: Sie fördern gesellschaftlichen Zusammenhalt. Kunst und Kultur vermitteln Freiraum für neues Denken, Kreativität und Innovation. Kunst und Kultur stärken Identität und ermöglichen einen Perspektivenwechsel. Und: wir können mit ihr Schönheit erfahren und einen Weg ins Freie erleben. So schlug ich dem Österreichischen Kulturforum Warschau ein Projekt vor, das diese 3 Elemente miteinander verbindet: Kunst mit meiner Ausstellung „Trust/Change“, Workshops mit Teilnehmerinnen und Teilnehmern aus unterschiedlichen Bereichen und – als 3. Element –, die Entwicklung von Zukunftsbildern von Besucherinnen und Besuchern. Gemeinsam verwirklichten wir Idee und Konzept – gemeinsam starteten wir einen Prozess.

Meine Ausstellung: „Trust/Change“ 7.3.-30.4.2019

Im großen Raum des österreichischen Kulturforums zeigte ich vom 7.3.-30.4.2019 Beispiele meiner Arbeit. Während der Entstehung meiner Werke setze ich sie bewusst Prozessen aus, die ich kontrollieren und gleichzeitig nicht kontrollieren kann. Ich rolle meine Werke aus schwerem Büttenpapier ein und aus, hänge sie an die Decke, nagele sie an die Wand in unterschiedlicher Weise und in unterschiedlichen Formen – oder installiere kleine gemalte Bücher. Teile meiner Malerei sind vorhanden, aber nicht sichtbar, weil sie entweder eingerollt, in Büchern zugeschlagen oder auch auf der Rückseite bemalt sind. Durch Hängungen im offenen Raum bringe ich meine Papierrollen zum Schweben – die Vision und Sehnsucht nach dem Fliegen aufgreifend.

nieodłączne zjawisko towarzyszące każdemu procesowi przemian. Takich wizji jednak brakuje. Brakuje też nowych form współpracy ponad granicami zawodowymi i społecznymi – współdziałania na rzecz demokracji i koegzystencji w otwartych, pluralistycznych społeczeństwach. W czasach głębokich przemian potrzebne są jednak nie tylko wizje przyszłości i dialog między bardzo różnymi środowiskami, lecz także przestrzeń swobody i kreatywność – przestrzeń dla nowego myślenia, abyśmy nie udzielali wczorajszych odpowiedzi na dzisiejsze i jutrzejsze pytania. Centralną rolę odgrywają w tej mierze sztuka i kultura. One zawsze były i są pionierami nowych procesów rozwoju i ich podlegliem. Są silnymi, ale często niedocenianymi budowniczymi mostów między ludźmi o całkiem odmiennym zapleczu kulturowym: umacniają poczucie więzi społecznej. Sztuka i kultura stwarzają przestrzeń dla nowego myślenia, kreatywności i innowacji. Ugruntowują tożsamość i umożliwiają zmianę perspektywy. Dzięki nim możemy doświadczać piękna i poznawać drogę do przestrzeni wolności. Dlatego też zaproponowałam Austriackiemu Forum Kultury projekt, który łączy ze sobą te trzy elementy: sztukę na mojej wystawie „Trust/Change“, warsztaty z udziałem osób z rozmaitych środowisk oraz – jako trzeci element – rozwijanie wizji przyszłości przez zwiedzających. Wspólnie urzeczywistniliśmy ideę i koncepcję – wspólnie zapoczątkowaliśmy pewien proces.

Moja wystawa „Trust/Change“ 7 marca – 30 kwietnia 2019 roku

W dużej sali Austriackiego Forum Kultury pokazałam od 7 marca do 30 kwietnia 2019 roku przykłady mojej pracy. Moje dzieła w toku powstawania świadomie poddaję procesom zarówno kontrolowanym, jak i niekontrolowanym. Zwijam i rozwijam swoje prace z ciężkiego papieru czerpanego, wieszam je u sufitu, w różny sposób i w różnych formach przybijam do ściany – albo instaluję w postaci malowanych książeczek. Część moich malowanych prac jest wprawdzie obecna, ale niewidoczna, bo albo są zwinięte, zamknięte w książkach, albo znajdują się na odwrociach. Popierowe zwoje zawieszony w otwartej przestrzeni unoszą się w powietrzu, przywołując na myśl tęsknotę za lataniem. Biały, pusty papier to symbol inspirujący

Als Symbol von Inspiration und Aufforderung, ständig neu zu denken und schöpferisch zu sein, setzte ich weißes, leeres Papier ein: Ein Impuls für unsere Gesellschaft, kreativ und offen auf Veränderungssituationen zu reagieren.

Dialoge: Interaktion zwischen Kunst und der Zivilgesellschaft

Im zweiten Raum des Österreichischen Kulturforums Warschau lud ich zu einer Interaktion mit den Besuchern und Besucherinnen ein. In einem persönlichen Brief, den alle erhielten, wurde jeder und jede gefragt, was ihr Traum oder ihre Hoffnung für ein neues WIR sei – und diese auf einem kleinen Blatt Büttenpapier, das von mir vorher bemalt worden war, festzuhalten. All diese Träume und Wünsche wurden in eine „Zukunftsbox“ geworfen und dann an der Wand installiert. So entstanden Zukunftsbilder für ein neues WIR – vielfältig, widersprüchlich und lebendig – eine Wand der Zukunftsträume. Eine genauere Beschreibung ist auf den Seiten 37-41 zu finden.

Eröffnung der Ausstellung und Dialog mit Performance am 7. März 2019,

Auch die Eröffnung im Österreichischen Kulturforum Warschau am 7. März 2019 stand im Zeichen des Dialogs in ganz unterschiedlicher Weise: Kunst, Perspektivenwechsel, Freiraum für Kreativität und Chancen von Wandel wurden miteinander verbunden. Nicht zuletzt wurde klar, welche Bedeutung Kunst in diesem Zusammenhang hat. Sie ist nicht nur eine enorme Ressource, sondern sie kann auch ein Gegengift gegen Angst sein. Die polnische Performance-Künstlerin Maria Stokłosa versuchte in ihren Choreografien Antworten zu geben auf die Frage nach der Wirksamkeit von Kunst im Zusammenhang mit Problemen wie Identität und Veränderung – und das im Dialog mit meinen Bildern. Obgleich wir beide uns formal einer völlig anderen Sprache bedienen, ist unser Schaffen in einer verwandten Thematik begründet – der Darstellung bzw. dem Anstoßen von Veränderungsprozessen.

Workshops mit Lehrern, Kindern und Eltern

An zwei aufeinanderfolgenden Tagen fanden zwei gemeinsam mit der Stiftung Polnisches Migrationsforum konzipierte Workshops im Österreichischen Kulturforum Warschau statt. Hier ging es in besonderer Weise um die Entwicklung von Zukunftsbildern für ein neues

do myślenia wciąż na nowo i do kreatywności – zachęta dla naszego społeczeństwa, by w sposób twórczy i otwarty reagowało na zmiany.

Dialogi – interakcja między sztuką a społeczeństwem obywatelskim

W drugiej sali Austriackiego Forum Kultury w Warszawie zaprosiłam do uczestników do interakcji. W osobistym liście, który wszyscy otrzymali, zapytałam każdego z nich, jacy nowi MY mu się marzą czy też na jakich nowych NAS ma nadzieję – i poprosiłam o odpowiedź na kartce papieru czerpanego, którą wcześniej pomalowałam. Wszystkie te marzenia i życzenia zostały wrzucone do „skrzynki pomysłów na przyszłość”, a następnie umieszczone na ścianie. W taki sposób powstały wizje nowych NAS – różnorodne, sprzeczne z sobą, pełne życia – ściana marzeń przyszłości nowych MY. Dokładniejszy opis na stronach 37-41.

Otwarcie wystawy i dialog z performansem 7 marca 2019 r.

Otwarcie wystawy w Austriackim Forum Kultury w Warszawie 7 marca 2019 roku też stało na różny sposób pod znakiem dialogu: sztuka, zmiana perspektyw, przestrzeń dla kreatywności oraz szanse przemiany zostały ze sobą powiązane. Nie na ostatku stało się jasne, jakie znaczenie ma w tym kontekście sztuka. Jest ona nie tylko ogromnym rezerwuarem, lecz może być również antidotum na lęk. Polska performerka Maria Stokłosa w swoich choreografiach starała się dać odpowiedzi na pytanie o skuteczność sztuki w kontekście takich problemów jak tożsamość i zmiana – i to w dialogu z moimi obrazami. Mimo że obie posługujemy się językiem z formalnego punktu widzenia całkowicie odmiennym, nasza twórczość zasadza się na pokrewnej tematyce – przedstawianiu czy też inicjowaniu procesów zmian.

Warsztaty z nauczycielami, dziećmi i rodzicami

Przez dwa następujące po sobie dni odbywały się w Austriackim Forum Kultury dwa warsztaty według koncepcji opracowanej wspólnie z Fundacją Polskie Forum Migracyjne. Chodziło tu w szczegól-

WIR – gestaltet von drei hoch kompetenten Workshop-Leiterinnen bzw. Kunstpädagoginnen. Mit Kenntnis und Sensibilität erläuterten sie kulturelle Unterschiedlichkeit mit ihren facettenreichen Folgen. Bei fast allen Teilnehmerinnen und Teilnehmern herrschte ein großes Bedürfnis, mit fremden Kulturen besser umgehen zu können. Auch hier ging es um das gemeinsame praktische Gestalten, das gemeinsame Erleben und Wirken: das gemeinsame WIR im Alltag, das uns oft so sehr fehlt. Verblüfft waren viele, wie hilfreich und erweiternd in diesem Feld die Verbindung von Kunst und Dialog ist. Auf die Workshops wird in dieser Dokumentation auf den Seiten 28-35 noch ausführlicher eingegangen.

Das WIR bei dem Projekt und die Reaktion

Die Reaktion der Besucherinnen und Besucher war einfach schön: Von Zuversicht und Vertrauen, Inspiration und Information, Neugier und Ansatzpunkte für Lösungen, die man jetzt sehen würde, war die Rede. Und nicht zuletzt von Möglichkeiten, Polarisierungen zu überwinden und in Kontakt zu kommen mit Andersdenken. Diese Haltung – Offenheit und Vertrauen, Zuhören und kreatives Mitdenken, Freiraum für Veränderungen und Respekt für den anderen – hat die Zusammenarbeit mit allen Beteiligten, besonders mit dem Team von Rupert Weinmann, ausgezeichnet: Mit Ernestine Baig, Agata Cieślak, Stanisław Welbel. Ihnen und in besonderem Rupert Weinmann gilt mein herzlicher und großer Dank. Sie haben es ermöglicht, dass das Projekt zu einer lebendigen Expedition in neue Erlebniswelten wurde, die weiterwirkt. Es war ein Aufbruch und wurde zu einem Prozess, der Möglichkeiten für ein neues WIR lebendig werden ließ und Kunst und Dialog kreativ miteinander verband.

ności o tworzenie wizji przyszłości nowych NAS – pod auspicjami trzech nader kompetentnych kierowniczek warsztatów czy też edukatorek sztuki. Ze znajomością tematu i wrażliwością objaśniały one kulturową odmienność i jej wieloaspektowe następstwa. Niemal wszyscy uczestnicy odczuwali wielką potrzebę lepszego podejścia do obcych kultur. Tutaj również chodziło o wspólne praktyczne kształtowanie, wspólne przeżywanie i działanie: wspólne MY na co dzień, którego nam często tak bardzo brakuje. Wiele osób było zdumionych, jak pomocne i rozszerzające horyzonty w tej mierze może być łączenie sztuki z dialogiem. Więcej na temat warsztatów na stronach 28-35 niniejszej dokumentacji.

MY w projekcie i reakcje

Publiczność reagowała po prostu wspaniale: była mowa o głębokim przeświadczeniu i zaufaniu, o inspiracji i informacji, o ciekawości i o dostrzeżonych teraz możliwościach rozwiązań. A nie na ostatku także o możliwościach przewycięzania polaryzacji i nawiązywania kontaktu z osobami myślącymi inaczej. Ta postawa – otwartości i zaufania, słuchania i kreatywnego myślenia razem z innymi, wolnej przestrzeni dla zmian i szacunku dla innych – cechowała współpracę ze wszystkimi uczestnikami, a w szczególności z zespołem Ruperta Weinmanna: z Ernestine Baig, Agatą Cieślak, Stanisławem Welbelem. Składałam im wielkie i serdeczne podziękowanie, przede wszystkim Rupertowi Weinmannowi. To dzięki nim projekt mógł stać się żywą wyprawą do światów nowych przeżyć i taką pozostawać. Przełom stał się procesem, który tchnął życie w możliwości nowych NAS i twórczo połączył sztukę z dialogiem.

Beate Winkler

**3. DIE AUSSTELLUNG:
Kunst und Dialog**

WYSTAWA:
Sztuka i dialog

DIE AUSSTELLUNG / WYSTAWA

DIE AUSSTELLUNG / WYSTAWA

Reza Mirzaei
Trust / Change:
Obrazy wykonane z tkanin, sukien i szalików
1999-2002, 2012

4. DIE WORKSHOPS WARSZTATY

Karolina Czerwińska / Małgorzata Tur

WORKSHOP 1: Dialoge für ein neues WIR

**Ein praktischer Workshop für Lehrer zum
Thema interkulturelle Bildung**

**Österreichisches Kulturforum
8.3.2019, 10:00-15:00 Uhr**

Ziel des Workshops war es, Wissen und praktische Fähigkeiten zu vermitteln, die nützlich sind bei der Arbeit mit gemischtkulturellen Gruppen von Kindern, die unterschiedliche Sprachen sprechen. Der Workshop richtete sich an Lehrer, unter anderem an interkulturelle Assistenten, die an Warschauer Schulen arbeiten.

Die Veranstaltung wurde vom Österreichischen Kulturforum in Kooperation mit der Stiftung Polnisches Migrationsforum [Fundacja Polskie Forum Migracyjne] durchgeführt und von Małgorzata Tur geleitet, einer Expertin des Migrationsforums, die seit dem Jahr 2000 Lehrer und andere Erwachsenengruppen bei der Arbeit im multikulturellen Milieu unterstützt.

Der Workshop setzte sich aus mehreren Teilen zusammen. Zunächst wurden die Teilnehmer von Beate Winkler durch die Ausstellung TRUST/CHANGE geführt. Die Künstlerin erläuterte ihre Ausstellung, sie erzählte von dem Konzept eines „neuen Wir“ und neu entstehender Gemeinschaften in einer sich schnell wandelnden Zeit. Ein weiterer Teil des Workshops war dem Konzept der Kulturdimensionen nach Geert Hofstede gewidmet. Diese Klassifizierung hilft die Weltsicht und die Handlungsweise von Menschen zu verstehen, die von dem Kulturkreis, aus dem sie stammen,

Karolina Czerwińska / Małgorzata Tur

WARSZTAT 1: Dialog dla nowego MY

Praktyczne warsztaty edukacji
międzykulturowej dla nauczycieli

Austriackie Forum Kultury w Warszawie
8.3.2019, 10:00-15:00

Celem warsztatu było przekazanie wiedzy i wzmocnienie umiejętności przydatnych do pracy z grupami i dziećmi wywodzącymi się z różnych kultur i posługujących się różnymi językami. Warsztat skierowany był do nauczycieli, w tym asystentów międzykulturowych pracujących w warszawskich szkołach.

Wydarzenie było współtworzone w partnerstwie Austriackiego Forum Kultury i Fundacji Polskie Forum Migracyjne, a prowadziła je Małgorzata Tur, ekspertka PFM, od 2000 r. wspierająca nauczycieli i inne grupy dorosłych w zwiększaniu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie pracy w środowisku wielokulturowym

Warsztat składał się z kilku części. Pierwszą z nich było oprowadzenie uczestników po wystawie TRUST / CHANGE. Przewodnikiem po niej była sama artystka Beate Winkler, która opowiedziała o koncepcji, o wystawie oraz „nowych MY” i tworzących się nowych społecznościach w zmieniających się czasach...

Kolejna część warsztatu poświęcona była koncepcji wymiarów kultury Geerta Hofstede, która pomaga zrozumieć i sklasyfikować różnice w postrzeganiu świata i sposobach działania ludzi, w zależności od kręgu kulturowego, z którego się wywodzą.

geprägt werden. Die Teilnehmer lernten u. a. Kulturen mit kleiner und großer Machtdistanz kennen, individualistische und kollektivistische Kulturen, feminine und maskuline Kulturen sowie kurzzeit- und langzeitorientierte Kulturen. Der theoretische Teil wurde aufgelockert durch praktische Übungen und Diskussionen darüber, wie dieses Wissen im Kontakt mit Schülern und deren Eltern konkret angewendet werden kann.

Die Teilnehmer konnten darüber hinaus mehr erfahren über die verschiedenen Strategien der Akkulturation nach Polen kommender Ausländer – über Strategien der Segregation, der Marginalisierung, der Integration und der Assimilation. Im Verlauf der Diskussion und des Erfahrungsaustausches über gute Praktiken unterhielten sich die Teilnehmer darüber, wie sie Kinder bei der Integration praktisch unterstützen können.

Die Lehrer analysierten überdies die Herausforderungen, die Multikulturalität und Vielsprachigkeit an die Schulen stellen, aber auch die Chancen, die diese kulturelle Vielfalt mit sich bringt. Sie lernten die Grundlagen interkultureller Bildungsarbeit sowie Werkzeuge und Arbeitsmethoden kennen, um Offenheit und Toleranz für sprachliche und kulturelle Andersartigkeit zu fördern. Zudem erfuhren sie, welche Kinder besonderer Aufmerksamkeit und Unterstützung bedürfen und wie dies in praktische Hilfe umgesetzt werden kann.

Zum Abschluss des Workshops füllten die Teilnehmer die Bilder von Beate Winkler mit Inhalt aus, indem sie ihre eigenen Vorstellungen von einer neuen Gesellschaft mit den anderen teilten.

Der Workshop wurde von allen Teilnehmern sehr positiv bewertet. Hervorgehoben wurden u.a.: die gute Vorbereitung, Kommunikationsstärke und Erfahrung der Trainerin; die Erfahrung von Beate Winkler im Zusammenhang mit interkultureller Integration; die Möglichkeit, eigene Erfahrungen mit anderen zu teilen; das Bezugnehmen auf praxisnahe Beispiele und Herausforderungen, mit denen die Lehrer im Berufsalltag konfrontiert sind; die Räumlichkeiten und Schulungsbedingungen im Österreichischen Kulturforum in Warschau.

Uczestnicy poznawali m.in. kultury o małym i dużym dystansie władzy, indywidualistyczne i kolektywistyczne, żeńskie i męskie oraz o orientacji krótko- i długoterminowej. Ta część przeplatana była ćwiczeniami praktycznymi i dyskusją o tym, jak tę wiedzę zastosować w relacjach z uczniami i ich rodzicami.

Uczestnicy mogli też podnieść swoje kompetencje w zakresie rozumienia i reagowania na różne strategie akulturacji cudzoziemców przyjeżdżających do Polski – strategie separacji, marginalizacji, integracji lub asymilacji. Podczas dyskusji i wymiany dobrych praktyk rozmawiali o tym, jak praktycznie wspierać dzieci na drodze do integracji.

Nauczyciele przyjrzeni się również wyzwaniom, jakie stwarza wielokulturowość i wielojęzyczność w szkole oraz jaki niosą ze sobą potencjał. Poznali również założenia edukacji międzykulturowej, w tym różne narzędzia i metody pracy kształtujące postawy otwartości i tolerancji dla odmienności kulturowej i językowej. Dowiedzieli się też, które z dzieci mogą potrzebować szczególnego wsparcia i uwagi nauczyciela oraz jak tego wsparcia udzielać.

Na zakończenie warsztatu uczestnicy wypełnili treścią obrazy Beate Winkler, dzieląc się własnymi wizjami nowego społeczeństwa.

Warsztat został wysoko oceniony przez wszystkich uczestników. Jako jako zalety szkolenia wskazywano m.in.: przygotowanie, komunikatywność i doświadczenie trenerki, doświadczenia Beate Winkler związane z integracją międzykulturową, ale też możliwość podzielenia się własnymi doświadczeniami, odnoszenie się do przykładów i realnych wyzwań, z którymi mierzą się nauczycielki, a także lokalizację i warunki szkolenia w siedzibie Austriackiego Forum Kultury w Warszawie.

Małgorzata Tur / Zuzanna Zasacka

WORKSHOP 2: In der Vielfalt liegt die Kraft!

**Kreativer Workshop für polnische Familien
und Familien mit Migrationserfahrung**

**Österreichisches Kulturforum
9.3.2019, 10:00-12:00 Uhr**

„In der Vielfalt liegt die Kraft!“ war das Motto eines einzigartigen Workshops, zu dem polnische Familien und Familien mit Migrationserfahrung eingeladen wurden.

Ziel des Workshops war es, ein interkulturelles Kunstwerk zu schaffen, als Kommentar zur Ausstellung TRUST/CHANGE, zugleich aber auch als Ergebnis der Begegnung von Familien aus unterschiedlichen Ländern. Die gemeinsam verbrachte Zeit bot zudem die Gelegenheit zum gegenseitigen Kennenlernen, zur Integration und zum Gespräch über Herkunft und Identität sowie über die Frage, wie eine multikulturelle Gesellschaft aussehen kann.

Die Veranstaltung leiteten Małgorzata Tur und Zuzanna Zasacka, Museumspädagogin der Nationalen Kunstgalerie Zachęta. Am Samstagvormittag bevölkerten Kinder und ihre Eltern das Österreichische Kulturforum. Den Anfang des Workshops machten Integrationsspiele, zum Beispiel interkulturelles Bingo. Danach führte Beate Winkler die Gruppe durch die Ausstellung TRUST/CHANGE, wobei sie auch die jüngsten Teilnehmer für ihr künstlerisches Konzept und ihre Arbeiten zu interessieren vermochte.

Małgorzata Tur / Zuzanna Zasacka

WARSZTAT 2: W różnorodności siła!

**Warsztat twórczy dla rodzin polskich
i z doświadczeniem migracji**

**Austriackie Forum Kultury w Warszawie
9.03.2019, 10:00-12:00**

Siła tkwi w różnorodności! Takie hasło przyświecało unikalnemu warsztatowi, do udziału w którym zaproszono rodziny polskie i z doświadczeniem migracji wraz z ich dziećmi.

Celem warsztatu było stworzenie międzykulturowego dzieła sztuki, które będzie komentarzem do wystawy TRUST / CHANGE i jednocześnie efektem spotkania rodzin pochodzących z różnych krajów. Wspólnie spędzony czas miał być także okazją do wzajemnego poznania się, integracji, rozmowy o pochodzeniu i tożsamości, a także o tym, jak może wyglądać wielokulturowe społeczeństwo.

Spotkanie prowadziły Małgorzata Tur oraz Zuzanna Zasacka – edukatorka Zachęty – Narodowej Galerii Sztuki. W sobotnie przedpołudnie przestrzeń Austriackiego Forum Kultury zapełniła się dziećmi i ich rodzicami. Wśród wstępnych części warsztatu znalazły się gry integracyjne, takie jak międzykulturowe bingo, oraz oprowadzanie po wystawie TRUST/CHANGE przez Beate Winkler, która we wciągający sposób wprowadziła nawet najmłodszych uczestników w swoją praktykę artystyczną i koncepcję sztuki oraz przybliżyła koncepcję jej prac artystycznych.

DZIENNICZEK - SŁOWNICZEK

Narzędzie wspierające naukę języka polskiego
dzieci z doświadczeniem migracyjnym.

Der Hauptteil der Veranstaltung bestand darin, gemeinsam ein Bild zu schaffen, das eine Welt darstellt, in der alle Platz haben. Die Teilnehmer benutzten Holzstäbchen und schwarze Tusche und schufen in einer vorher festgelegten Anordnung einzelne Elemente eines gemeinsamen Werkes. Das Ergebnis waren zwei lange Papierrollen mit eindrucksvollen Visionen – sowie glückliche und lächelnde Kindergesichter und zufriedene Erwachsene.

Zum Abschluss des Workshops füllten die Teilnehmer – ähnlich wie beim Lehrerworkshop – die Bilder von Beate Winkler mit ihren Träumen von einer neuen Gesellschaft und „einem neuen Wir“ aus.

Die Kinder und Eltern bewerteten den Workshop sehr positiv und bekundeten, gern wieder ins Österreicherische Kulturforum zu einer ähnlichen Veranstaltung zu kommen.

Główną częścią wydarzenia było tworzenie wspólnego obrazu przedstawiającego świat, w którym jest miejsce dla wszystkich. Uczestnicy używali drewnianych pałeczek oraz czarnego tuszu, w uporządkowany sposób, tworząc elementy wspólnego dzieła. Efektem były dwa długie zwoje papieru z imponującymi wizjami - a także szczęśliwe i uśmiechnięte twarze dzieci oraz usatysfakcjonowane twarze dorosłych!

Na zakończenie warsztatu uczestnicy - podobnie jak na warsztatach dla nauczycieli - wypełnili obrazy Beate Winkler swoimi marzeniami związanymi z wizją nowego społeczeństwa i „nowych MY”.

Rodzice i dzieci bardzo pozytywnie ocenili spotkanie i przekazywali, że chętnie powróciliby do Austriackiego Forum Kultury w Warszawie na podobne wydarzenie.

5. WAND DER TRÄUME ŚCIANA MARZEŃ

Teresa Waser / Stanisław Welbel

WAND DER TRÄUME FÜR EIN NEUES WIR.

Auswertung der Zukunftsbilder

Die Ausstellung sollte auch Impuls sein, mit den Besucherinnen und Besuchern in einen Dialog zu kommen und sie nach ihren Zukunftsbildern zu fragen.

1. Der Auslöser

Auslöser war ein persönlicher Brief von Beate Winkler, der eingerollt und zusammengebunden mit einem kleinen Bild verteilt wurde:

**Liebe Besucherinnen und Besucher von
„TRUST/CHANGE: Zukunftsbilder für ein neues WIR“**

Ich habe eine große Bitte an Sie: Mit mir auf gemeinsame Reise zu einem neuen WIR zu gehen. Mit Zukunftsbildern, wie wir zusammenleben möchten.

Warum Zukunftsbilder jetzt

Wir alle spüren, dass unsere Gesellschaften sich in einem tiefgreifenden Veränderungsprozess befinden. Alles geschieht gleichzeitig. Digitalisierung, Klimawandel, soziale Konflikte, Migration – um nur einige Beispiele zu nennen. Immer mehr Menschen spüren das, wollen etwas tun und sich nicht ohnmächtig den Veränderungen aussetzen. Doch wohin soll die Reise gehen? Wie wollen wir in Zukunft zusammenleben? Können wir zusammen einen Traum entwickeln, den wir vielleicht auch gemeinsam umsetzen können?

Teresa Waser / Stanisław Welbel

ŚCIANA MARZEŃ O NOWYCH MY.

Ewaluacja obrazów przyszłości

Wystawa miała też dać asumpt do tego, by nawiązać dialog z publicznością i zapytać ją o jej wizje przyszłości.

1. Impuls

Tym impulsem był rozdawany wśród uczestników osobisty list od Beate Winkler, zwinięty w rulon i związany razem z niewielkim obrazkiem:

**Droga Publiczności na wystawie
„TRUST/CHANGE: wizje przyszłości nowych MY“**

Mam do Państwa ogromną prośbę: wybierzcie się Państwo ze mną w podróż do nowych MY. Z wyobrażeniami na temat, jak chcielibyśmy w przyszłości żyć razem.

Dlaczego wizje przyszłości właśnie teraz

Wszyscy czujemy, że nasze społeczeństwa przechodzą proces głębokich zmian. Wszystko dzieje się jednocześnie. Cyfryzacja, zmiana klimatu, konflikty społeczne, migracja, by wymienić tylko kilka przykładów. Coraz więcej ludzi to czuje, chcą coś robić, a nie tylko poddawać się bezwolnie zmianom. Ale jaki ma być cel tej podróży? Jak chcemy w przyszłości razem żyć? Czy możemy wspólnie snuć marzenie, które może uda się nam także wspólnie urzeczywistnić?

Wir gehen zusammen auf Reise und sammeln Ideen und Träume für ein neues WIR

Ich bitte Sie, sich zu überlegen, zu erspüren, wie dieses neue Wir aussehen kann. Was soll in der Gemeinschaft, in der Sie leben, bleiben? Was soll sich ändern? Welche Fähigkeiten, welche menschlichen Qualitäten wollen Sie mitnehmen? Oder noch mehr in die Zukunft gedacht: Stellen Sie sich vor, wir treffen uns in 3 Jahren und Sie können sagen: „Wir in Polen haben ein neues Wir, ein neues Gefühl des Zusammenhalts entwickelt!“ Was muss passiert sein, damit Sie das sagen können?

Wie wir gemeinsame Zukunftsbilder entwickeln

Ich habe für Sie auf handgeschöpftem Büttenpapier ein kleines Bild gemalt, das es nur einmal gibt. Es ist so gestaltet, dass Ihr Traum Platz hat. Wenn Ihnen Ihr Traum klar ist, dann schreiben Sie ihn auf Ihre Karte. Ein Satz genügt oder ein Symbol, ein kleines Bild. Am besten mit schwarzen Stiften, damit man ihn deutlich sieht. Als nächsten Schritt werfen Sie bitte Ihre Karte in die durchsichtige Zukunftsbox, die in dem 2. Raum des Österreichischen Kulturforums steht. Wir leeren diese Box und installieren Ihren Traum zusammen mit anderen an die Wand: „Die Wand der Zukunftsträume für ein neues WIR“. Auch so entsteht ein lebendiges, vielfältiges, widersprüchliches Bild von einem WIR. Ihr Bild und die Wand werden dann dokumentiert. Und möglicherweise geht Ihr Traum dann auf Reise zu anderen Orten und verbindet sich mit den Träumen von anderen Menschen.

So das wäre es. Ich hoffe, Sie sind mit dabei beim Träumen zu einem neues WIR – das, so hoffe ich, Realität werden kann.

**Vielen herzlichen Dank für Ihre Mitwirkung
Ihre Beate Winkler**

2. Die Ergebnisse im Überblick

Insgesamt ergaben sich 129 Zukunftsbilder mit verschiedenen Wünschen, die zu einem neuen WIR beitragen sollen. Die einzelnen Wünsche lassen sich inhaltlich grob fünf verschiedenen Themenbereichen zuordnen, nämlich Politik, Umwelt/Natur, Liebe/Respekt/Solidarität, Toleranz und Private Wünsche. Diese fünf Hauptkategorien setzen sich aus verschiedenen Subkategorien zusammen,

Ruszamy razem w podróż zbieramy idee i marzenia o nowych NAS

Proszę, abyście Państwo się zastanowili, poczuli, jak to nowe MY może wyglądać. Co w tej wspólnotcie, do której Państwo należą, powinno zostać zachowane? Co powinno się zmienić? Jakie zdolności, jakie walory ludzkie chcą Państwo przenieść w przyszłość? A myśląc o przyszłości jeszcze intensywniej: Niech Państwo sobie wyobrażą, że spotkamy się za trzy lata i będą mogli Państwo powiedzieć: „Mamy w Polsce nowych MY, nowe poczucie wspólnoty!“ Co musi się zdarzyć, żeby mogli Państwo tak powiedzieć?

Jak tworzymy wspólne wizje przyszłości?

Na kartce papieru czerpanego namalowałam dla Państwa niewielki obrazek – jest taki tylko jeden. Ma taki kształt, że zmieści się na nim to, o czym Państwo marzą. Gdy będą Państwo już dokładnie wiedzieli, co jest tym marzeniem, proszę je zapisać na swojej kartce. Wystarczy jedno zdanie albo symbol, mały obrazek. Najlepiej czarnym pisakiem, żeby było dobrze widać. Następnie proszę wrzucić swoją kartkę do przezroczystego pudła obrazów przyszłości, które stoi w drugiej sali Austriackiego Forum Kultury. Opróżnimy to pudło i umieścimy marzenie Państwa razem z innymi na ścianie: „Ściana marzeń o przyszłości nowych MY“. Również w ten sposób powstanie żywy, różnorodny, sprzeczny w sobie obraz nowych MY. Obraz Państwa i ściana zostaną udokumentowane. I może marzenie Państwa uda się w podróż do innych miejsc i połączy z marzeniami innych ludzi.

To wszystko. Mam nadzieję, że będą Państwo uczestniczyć w marzeniu o nowych MY – które mogą stać się rzeczywistością.

**Bardzo serdecznie dziękuję Państwu za współudział
Beate Winkler**

2. Wyniki ogółem

Powstało w sumie 129 obrazów przyszłości z różnymi życzeniami, które mają się przyczynić do nowych MY. Poszczególne życzenia można pod względem treści podzielić z grubsza na pięć różnych kategorii tematycznych, mianowicie: polityka, środowisko/przyroda, miłość/szacunek/solidarność, tolerancja i pragnienia prywatne. Tych pięć głównych kategorii składa się z różnych podkategorii, pozwalających

welche einen konkreteren Einblick in relevante Themen zulassen. Im Folgenden werden die Hauptkategorien, beginnend mit der am häufigsten genannten, vorgestellt (in Klammern der prozentuale Anteil an der Gesamtsumme der Zukunftsbilder):

LIEBE/RESPEKT/SOLIDARITÄT (32%)

TOLERANZ (22%)

PRIVATE WÜNSCHE (18%)

UMWELT/NATUR (14%)

POLITIK (8%)

Die verschiedenen Zukunftsbilder konnten einer oder auch mehreren dieser Kategorien zugeordnet werden. Zum Teil erwies sich eine eindeutige Zuordnung der Wünsche als schwierig, weshalb manche dieser Wünsche mehreren (jedoch höchstens zwei) Hauptkategorien zugeteilt wurden. Aus den 129 Karten ließen sich insgesamt 170 verschiedene Zukunftsbilder herausfiltern.

3. Die Ergebnisse im Einzelnen

Im Folgenden werden die verschiedenen Hauptkategorien mit jenen Subkategorien, die sich als besonders signifikant erwiesen, vorgestellt und diskutiert:

Mit 32% am häufigsten genannt wurden Wünsche, die sich der Hauptkategorie **Liebe/Respekt/Solidarität** zuordnen lassen. Unter diese Kategorie fallen beispielsweise der Wunsch nach mehr Zeit mit *Familie/Freunden*, ein *freundliches und respektvolles Miteinander* und *Fröhlichkeit/Glück*. Hier werden einerseits Themen genannt, die verstärkt das persönliche Umfeld betreffen. In einem umfassenderen Ausmaß besteht jedoch allgemein ein großer Wunsch nach gemeinschaftlichem Zusammenleben und Solidarität mit den Mitmenschen.

Mit 22% ebenfalls häufig thematisiert wurde die Kategorie **Toleranz**. Hierbei wurden Themen wie *Weltoffenheit* oder *Zusammenarbeit* und *Zusammenhalt* vor allem auf politischer und gesellschaftlicher Ebene genannt. Auch Forderungen nach *Frieden* und *Grenzzabbau*, *Verantwortungsgefühl* und einem *gemeinsamen Europa* spielen eine Rolle. Diese Kategorie beschreibt allgemein Wünsche nach einer toleranten und offenen Gesellschaft.

na bardziej konkretny wgląd w istotne tematy. Poniżej zostały przedstawione kategorie główne, poczynając od najczęściej wymienianej (w nawiasach procentowy udział w ogólnej liczbie obrazów przeszłości):

MIŁOŚĆ/SZACUNEK/SOLIDARNOŚĆ (32%)

TOLERANCJA (22%)

PRAGNIENIA PRYWATNE (18%)

ŚRODOWISKO/PRZYRODA (14%)

POLITYKA (8%)

Różne obrazy przyszłości można było przyporządkować jednej albo kilku kategorii. Jednoznaczne przyporządkowanie życzeń okazało się po części trudne, toteż niektóre z nich przypisano do kilku (ale najwyżej dwóch) kategorii głównych. Ze 129 kartek udało się wyselekcjonować 170 różnych obrazów przeszłości.

3. Wyniki szczegółowe

Poniżej zostały przedstawione i omówione wszystkie kategorie główne wraz z ich podkategoriami, które okazały się szczególnie znaczące:

32%, czyli większość wymienionych życzeń, można przyporządkować kategorii głównej **Miłość/Szacunek/Solidarność**. Pod tę kategorię podpada na przykład pragnienie spędzania więcej czasu z rodziną/przyjaciółmi, przyjazne i oparte na wzajemnym poszanowaniu stosunki oraz odczuwanie wesołości/szczęścia. Z jednej strony wymienia się tematy, które w większym stopniu dotyczą osobistego otoczenia, z drugiej jednak, ujmując rzecz w szerszym wymiarze, widać generalnie mocne pragnienie wspólnoty i solidarności z bliźnimi.

Często, bo w 22%, pojawia się także kategoria **Tolerancja**. Poruszano tu takie tematy jak otwartość na świat albo współpraca i więź przede wszystkim na płaszczyźnie politycznej i społecznej. Również takie postulaty jak pokój i zniesienie granic oraz odpowiedzialność i wspólna Europa odgrywają tu rolę. Ta kategoria odzwierciedla generalnie marzenia o tolerancyjnym i otwartym społeczeństwie.

Die Kategorie **Persönliche Wünsche**, die in 18% aller Zukunftsbilder thematisiert wurde, umfasst all jene Zukunftsbilder, die sich nicht auf eine gesellschaftliche Veränderung, sondern auf private Angelegenheiten, wie Freizeitgestaltung, Geld und allgemein ein „gutes Leben“ beziehen. Eine wesentliche Rolle spielt hier der Wunsch nach persönlicher Entfaltung und einem Ausbrechen aus dem Alltagstrott.

Der Kategorie **Umwelt/Natur** wurden insgesamt 14% aller Zukunftsbilder zugeordnet. Eine große Rolle spielen dabei das Bewusstsein über die *Umwelt- und Müllproblematik* und der Wunsch nach einem achtsameren Umgang mit der Natur. Die Sorge über die Umweltbelastung äußert sich auch in der Forderung nach einer *Beendigung der Nutzung von Kohle*, welche zur Senkung der hohen Feinstaubbelastung und damit zu einer Minimierung des Gesundheitsrisikos beitragen würde. Der Wunsch nach *sauberem Wasser* wurde ebenfalls genannt.

Themen die **Politik** betreffend wurden in 8% aller Wünsche thematisiert. Dabei geht es beispielsweise um *Integration, Demokratie, Menschenrechte* und gezielte politische Änderungen wie die Forderung nach der Aufnahme von *Flüchtlingen*. Auch der Wunsch nach einer starken *Frauenbewegung* kam zum Ausdruck. Eine Gesamtbetrachtung dieser Kategorie lässt im Allgemeinen auf den Wunsch nach einer fairen und gleichberechtigten Gesellschaft mit dem Ziel der Minimierung sozialer Ungleichheit schließen.

Politik und *Toleranz* hängen eng zusammen, können aber dennoch insofern voneinander unterschieden werden, als die Themen, die der Kategorie Politik zugeordnet wurden, konkretere Forderungen darstellen (z. B. Demokratieforderung, Frauenbewegung, Integration, Menschenrechte,...). Die Kategorie Toleranz hingegen beschreibt allgemeinere Wünsche wie Weltoffenheit, EINE Welt ohne Grenzen, Zusammenarbeit usw.

Ähnlich verhält es sich bis zu einem gewissen Grad mit den Kategorien *Liebe/Respekt/Solidarität* und *Persönliche Wünsche*. Während die erstgenannte Kategorie jedoch auf ein Allgemeinwohl abzielt, wobei hier zum Teil auch das persönliche Umfeld eine Rolle spielt, geht es bei der Kategorie *Persönliche Wünsche* um das eigene Wohlbefinden, ohne einen direkten Mehrwert für die Gesellschaft erkennen zu lassen.

Kategorie **Pragnienia prywatne**, pod którą podpada 18% wszystkich obrazów przyszłości, obejmuje wizje nie dotyczące zmiany społecznej, lecz spraw osobistych, takich jak sposób spędzania czasu wolnego, pieniądze i w ogóle „dobre życie”. Istotną rolę odgrywa tu pragnienie rozwoju osobistego i wyrwania się z codziennego kieratu.

Do kategorii **Środowisko/Przyroda** zaliczono ogółem 14% obrazów przyszłości. Dużą rolę odgrywa tu świadomość problematyki związanej ze środowiskiem naturalnym i gospodarką odpadami oraz życzenie uważniejszego postępowania z przyrodą. Troska o środowisko naturalne wyraża się także w żądaniu zaprzestania spalania węgla, przyczyniłoby się to bowiem do zredukowania wysokiego zanieczyszczenia powietrza pyłem węglowym, a tym samym do zminimalizowania zagrożeń dla zdrowia. Wśród życzeń wymieniano także czystą wodę.

Na kategorię **Polityka** przypadło 8% wszystkich życzeń. Wymieniano tu np. integrację, demokrację, prawa człowieka oraz konkretne zmiany polityczne, takie jak żądanie przyjmowania uchodźców. Życzenie silnego ruchu kobiecego też znalazło tu wyraz. W sumie z wyników uzyskanych w tej kategorii można wnosić, że marzeniem jest społeczeństwo przestrzegające zasad fair play i równouprawnienia, dążące do zminimalizowania nierówności społecznych.

Polityka i *tolerancja* blisko się ze sobą łączą, niemniej można je rozpatrywać osobno, bo tematy przyporządkowane polityce dotyczą bardziej konkretnych postulatów (np. demokracji, ruchu kobiecego, integracji, praw człowieka...). Tolerancji natomiast przyporządkowano życzenia ogólniejsze, takie jak otwartość na świat, jeden wspólny świat bez granic, współpraca itd.

Do pewnego stopnia podobnie rzecz się ma z kategoriami *Miłość/Szacunek/Solidarność* oraz *Pragnienia prywatne*. Podczas gdy pierwsza z nich dotyczy jednak dobra ogółu, aczkolwiek osobiste otoczenie też odgrywa tu pewną rolę, to w Pragnieniach prywatnych chodzi o dobre samopoczucie jednostki, nieprzekładające się bezpośrednio dobro społeczeństwa. Celem życzeń podpadających pod kategorię *Miłość/Szacunek/Solidarność* jest natomiast „dobre życie dla wszystkich”.

Die Kategorie *Liebe/Respekt/Solidarität* hingegen nimmt sich zum Ziel, ein „Gutes Leben für alle“ zu ermöglichen.

4. Zusammenfassung

Zusammenfassend kann festgehalten werden, dass sich ein Großteil der Zukunftsbilder mit Themen beschäftigt, die zu einer Veränderung der Gesellschaft, hin zu einem neuen WIR, beitragen sollen. Darauf lassen insbesondere die meistgenannten Kategorien *Liebe/Respekt/Solidarität* und *Toleranz* schließen. Ein ebenfalls wichtiges wie aktuelles Thema scheint die Frage nach der Umweltproblematik zu sein. Die Dringlichkeit dieser Herausforderung, die nur auf globaler Ebene und durch internationale Zusammenarbeit in den Griff zu kriegen sein wird, ist für viele ein wichtiger Ausgangspunkt, um gesellschaftlichen Zusammenhalt zu stärken und ein gemeinsames Ziel zu verfolgen.

4. Podsumowanie

Reasumując, można stwierdzić, że większość obrazów przyszłości podejmuje kwestie mające się przyczynić do przemiany społeczeństwa, do ukształtowania nowych MY. Taki wniosek pozwalają wyciągnąć zwłaszcza najczęściej wymieniane kategorie: Miłość/Szacunek/Solidarność oraz Tolerancja. Równie ważnym, a także aktualnym tematem wydaje się problematyka środowiska naturalnego. Jako wyzwanie szczególnie naglące, któremu można sprostać tylko w skali globalnej i we współpracy międzynarodowej, jest ona dla wielu osób ważnym punktem wyjścia do wzmocnienia więzi społecznej i dążenia do wspólnego celu.

6. ZUKUNFTSBILDER OBRAZY PRZYSZŁOŚCI

(geclustert nach Hauptkategorien / według głównych kategorii)

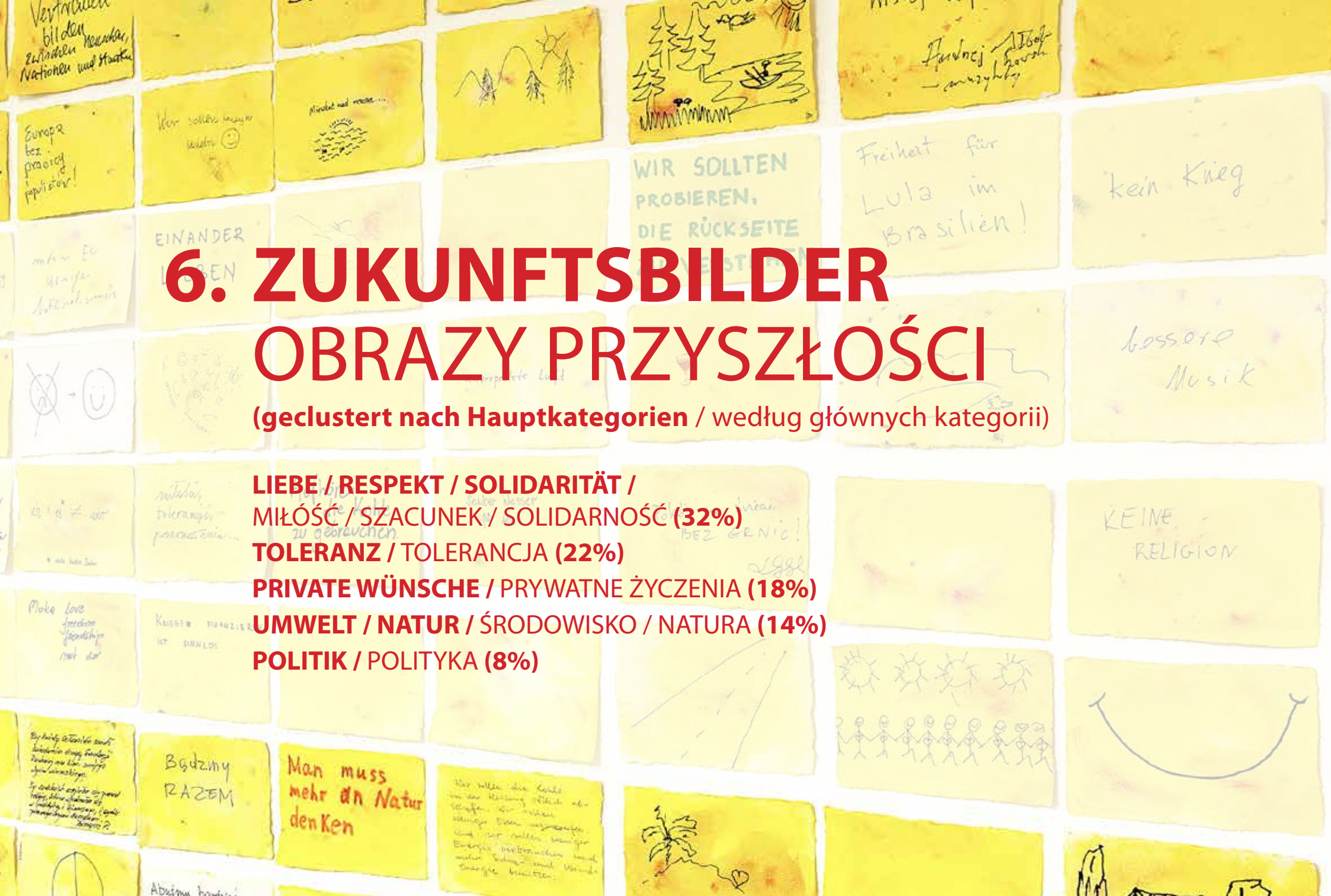
**LIEBE / RESPEKT / SOLIDARITÄT /
MIŁOŚĆ / SZACUNEK / SOLIDARNOŚĆ (32%)**

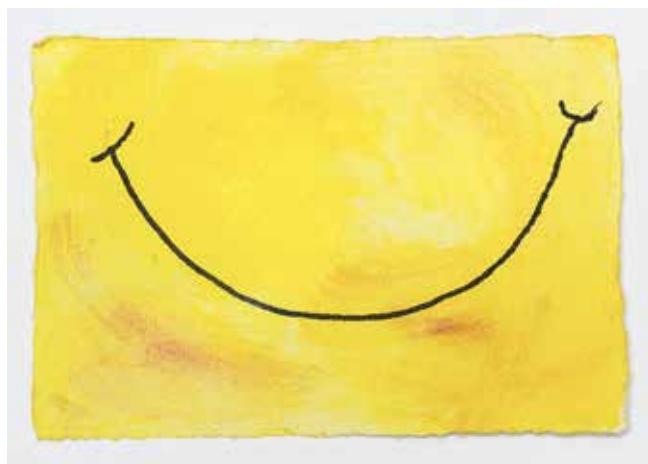
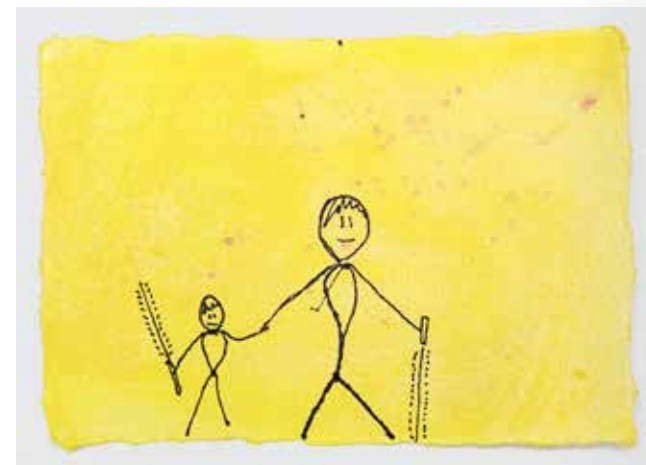
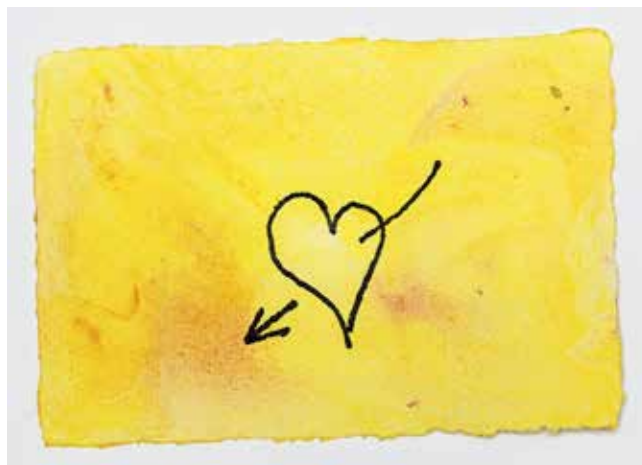
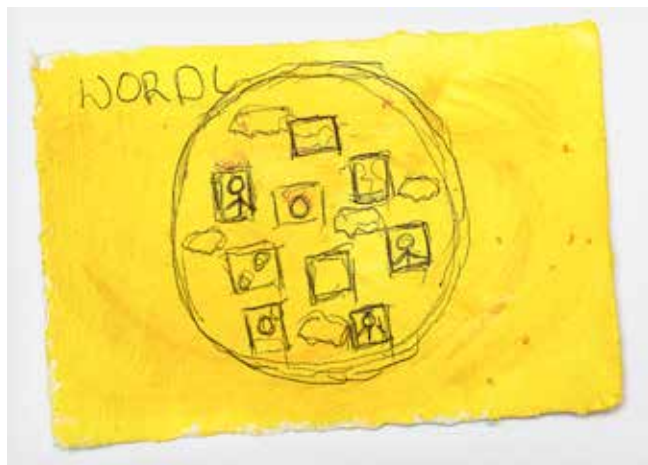
TOLERANZ / TOLERANCJA (22%)

PRIVATE WÜNSCHE / PRYWATNE ŻYCZENIA (18%)

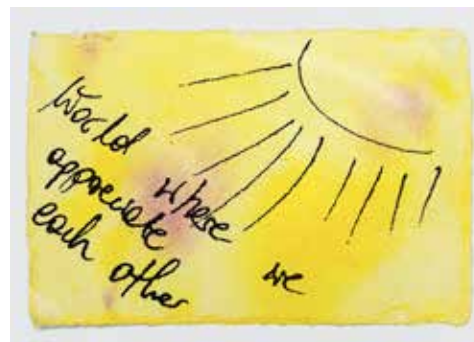
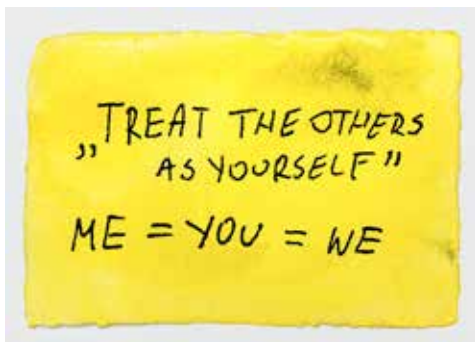
UMWELT / NATUR / ŚRODOWISKO / NATURA (14%)

POLITIK / POLITYKA (8%)

LIEBE / RESPEKT / SOLIDARITÄT / MIŁOŚĆ / SZACUNEK / SOLIDARNOŚĆ

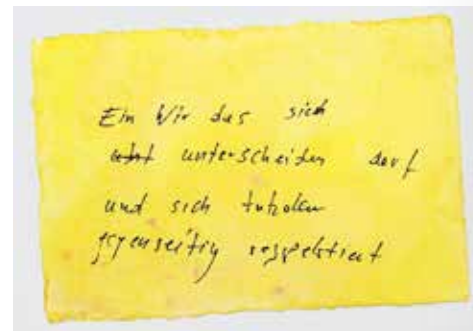
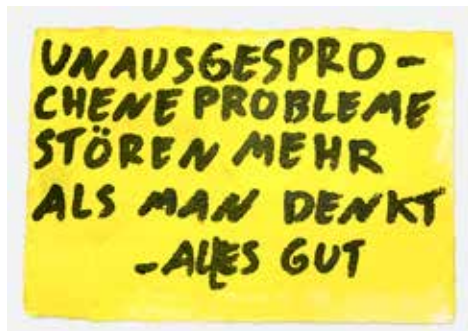
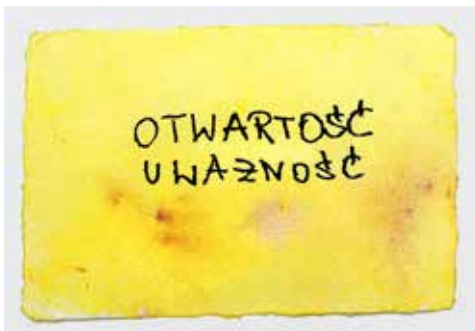

Respekt und Verständnis / Szacunek i zrozumienie

Nicht nur an sich denken

Menschen des Planeten Erde

Odwaga dla nas!

Offenheit und Achtsamkeit

Nienazwane problemy szkodzą bardziej niż nam się wydaje – wszystko dobrze

Budować zaufanie pomiędzy ludźmi, narodami i państwami

Takie MY, które różni się lecz mimo to traktuje siebie z wzajemnym szacunkiem

LIEBE / RESPEKT / SOLIDARITÄT / MIŁOŚĆ / SZACUNEK / SOLIDARNOŚĆ

Mniej nienawiści poprawiłoby nasz świat

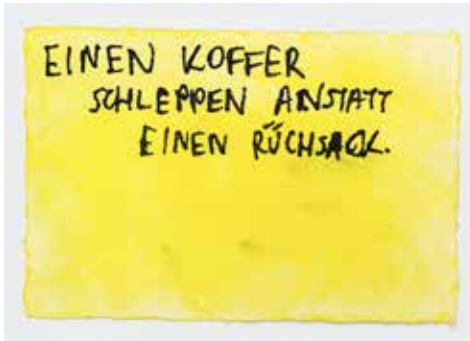
Liebe, Frieden, Wohlstand

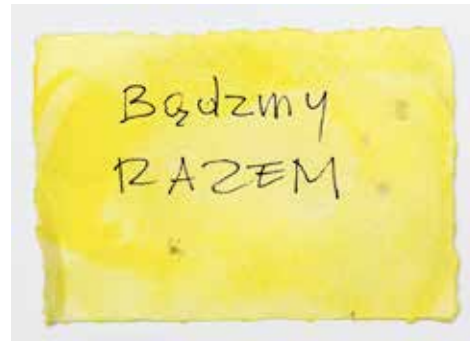
Powinniśmy być pomocni.

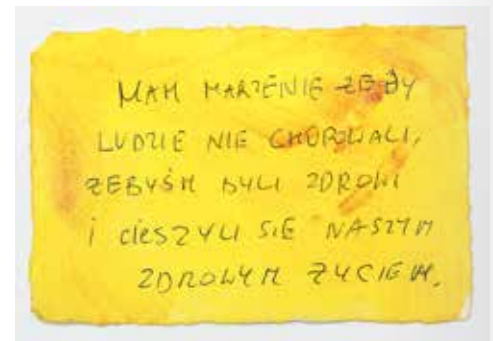
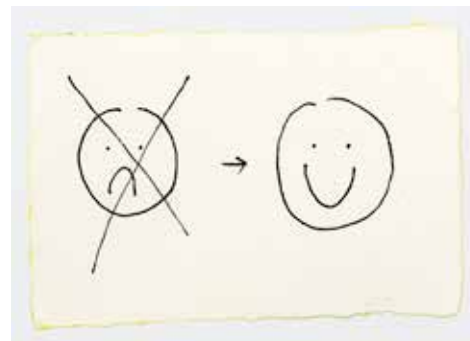
Utopia: nauczyliśmy się dzielić...

Noś walizkę zamiast plecaka

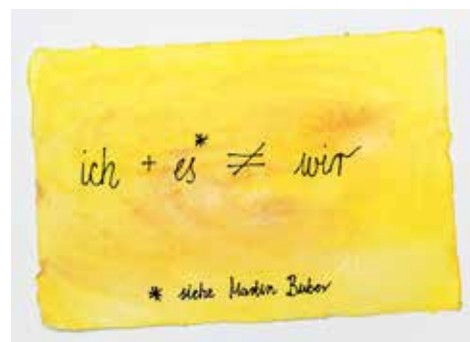
Lass' uns zusammen sein

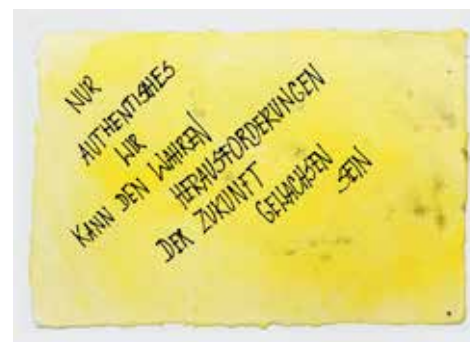
Ich habe den Traum, dass die Menschen nicht krank wären, dass wir gesund wären und unser gesundes Leben genießen würden

Mamy kochać zwierzęta i drzewa!
Bardziej kochać.

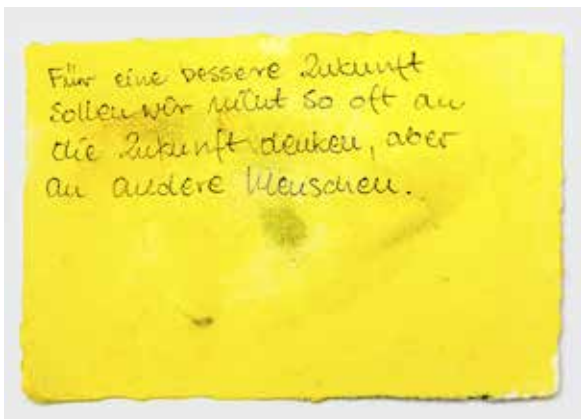

Ja + ono (nie równa się) my
*zob. Martin Buber

Tylko autentyczne MY może sprostać
prawdziwym wyzwaniom przyszłości

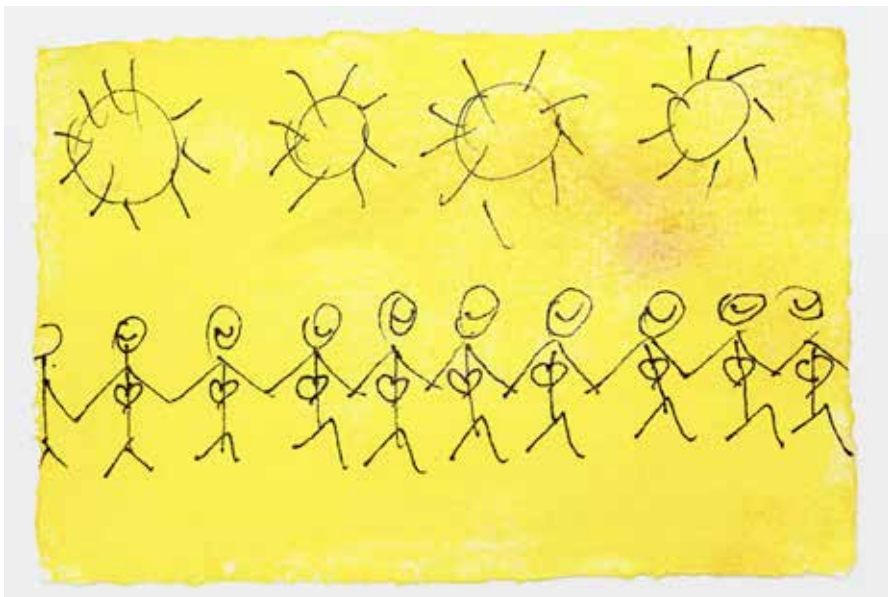
LIEBE / RESPEKT / SOLIDARITÄT / MIŁOŚĆ / SZACUNEK / SOLIDARNOŚĆ

Dla lepszej przyszłości nie powinniśmy tak wiele myśleć o samej przyszłości tylko o innych ludziach

Więcej miłości

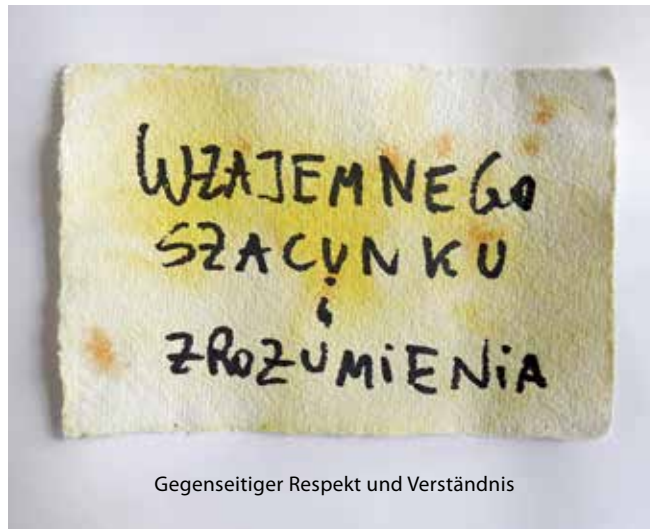
Ich möchte meinem Weg folgen
und mich selbst und die Welt bereichern.

Ja jestem tobą. Ty jesteś mną.

Osmoza zamiast granic w głowie

Gegenseitiger Respekt und Verständnis

Razem: piec, jeść, pić, śmiać się, tańczyć...
czynić

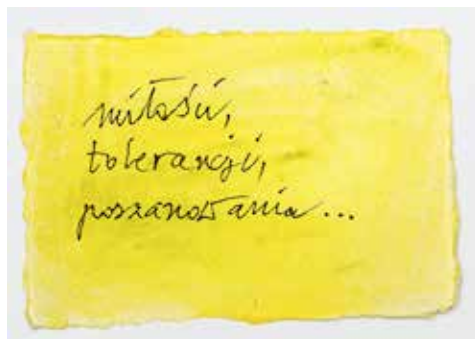

Otwórz się

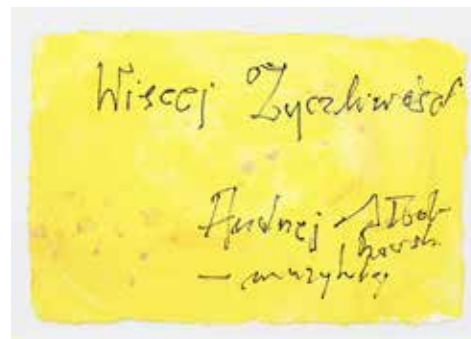
LIEBE / RESPEKT / SOLIDARITÄT / MIŁOŚĆ / SZACUNEK / SOLIDARNOŚĆ

Powinniśmy dbać o środowisko, powinniśmy się uczyć, powinniśmy być przyjaźni

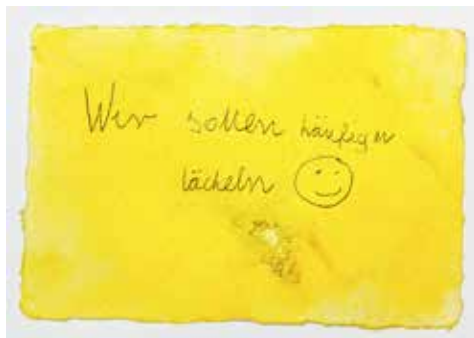
Liebe. Toleranz. Respekt

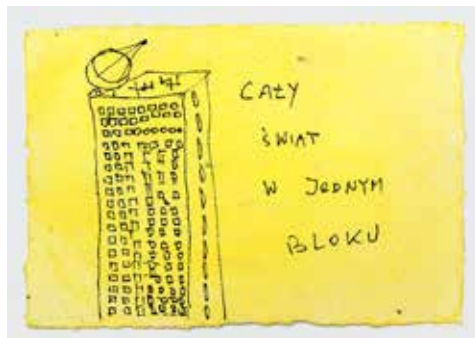
Mehr Freundlichkeit!
Andrzej Stodkowski – Musikwissenschaftler

Mieć więcej czasu dla rodziny, przyjaciół oraz na spanie

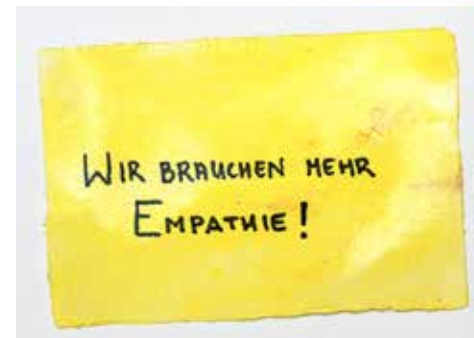
Powinniśmy częściej się uśmiechać

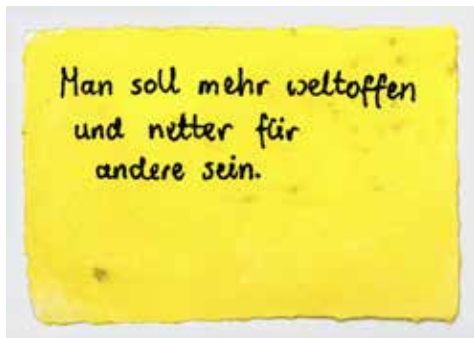
Die ganze Welt in einem Wohnblock

Troszcz się o innych ludzi!

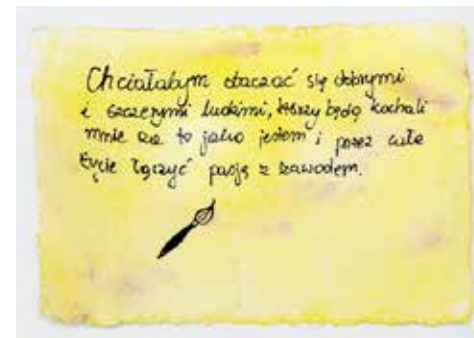
Potrzebujemy więcej empatii

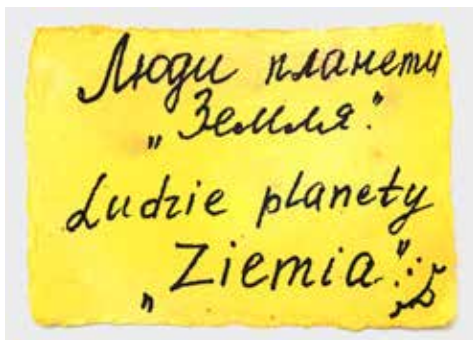
Powinniśmy być bardziej otwarci na świat i miłsi dla innych

Welt / WIR: Freundschaft, Sicherheit, Zufriedenheit, Liebe, Zusammenarbeit, Freude, Gesundheit, Verständnis

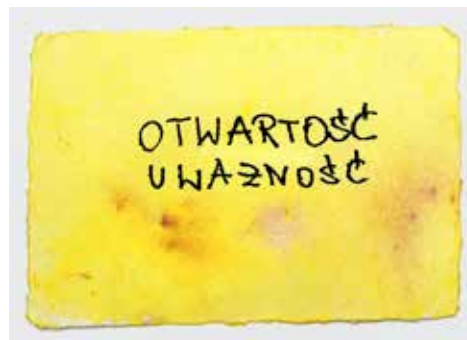
Ich möchte mich mit guten und ehrlichen Menschen umgeben, die mich für das, was ich bin, lieben und mein ganzes Leben lang die Leidenschaft mit dem Beruf verbinden.

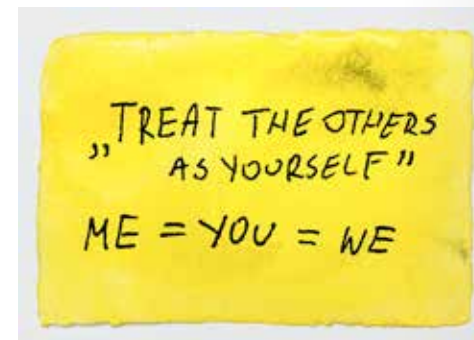
Menschen des Planeten Erde

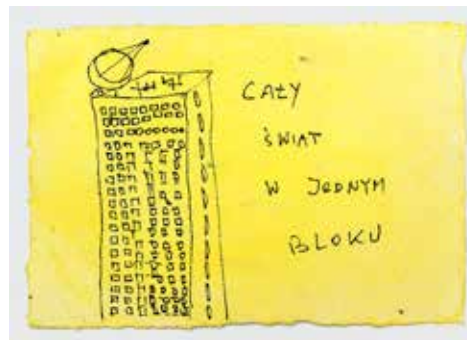
Friede / Pokój

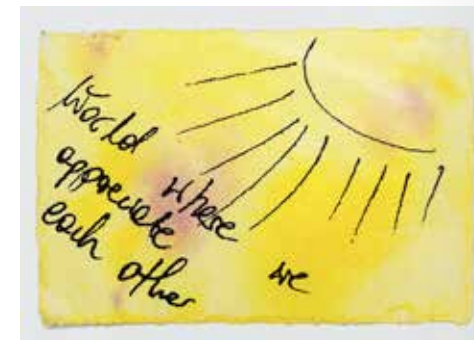
Offenheit und Achtsamkeit

Kochać się nawzajem

Die ganze Welt in einem Wohnblock

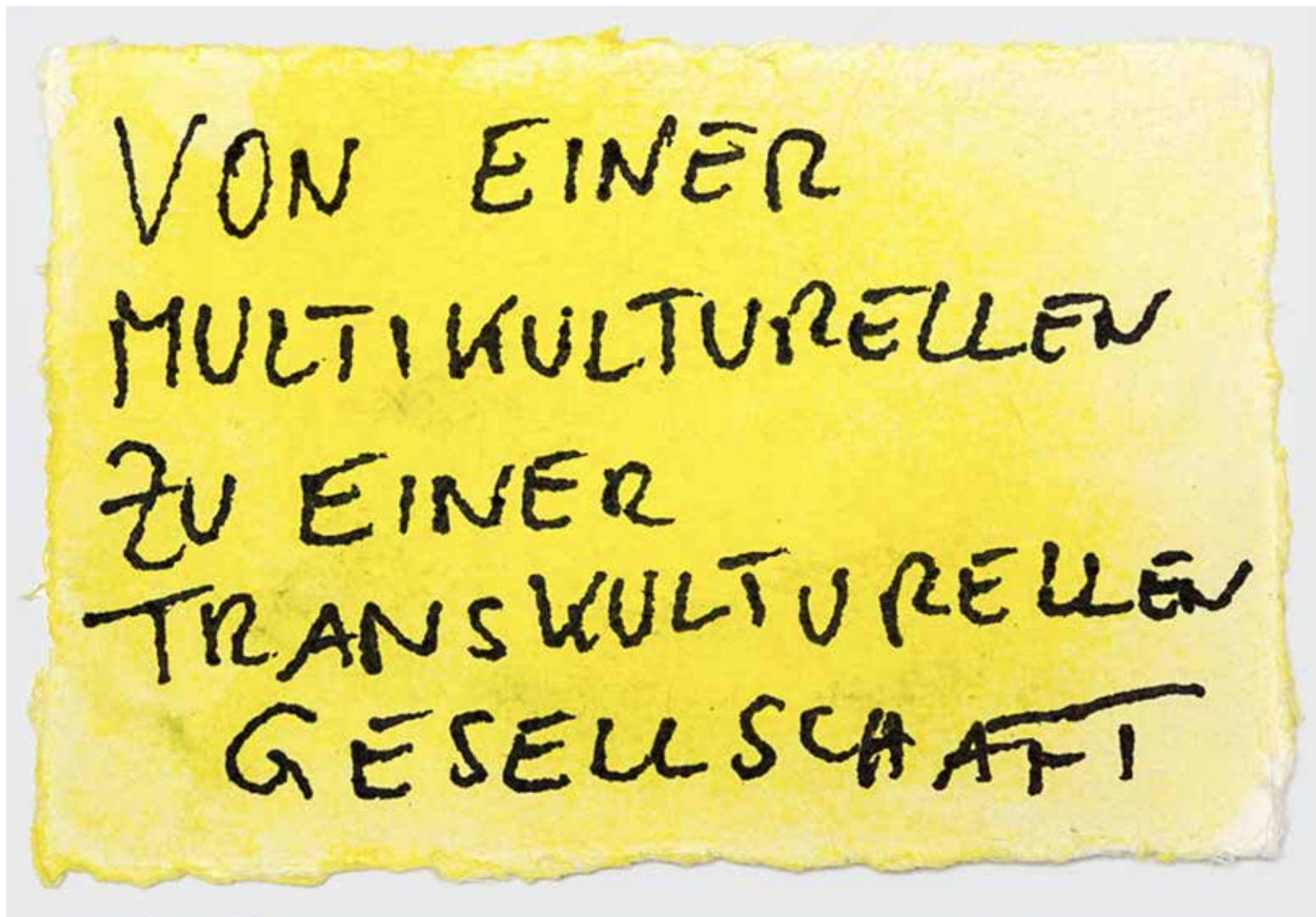
Eine Welt, in der jeder seine Religion (oder ihren Mangel) offen ausüben kann.

Brak religii

Welt / WIR: Freundschaft, Sicherheit, Zufriedenheit, Liebe, Zusammenarbeit, Freude, Gesundheit, Verständnis

VON EINER
MULTIKULTURELLEN
ZU EINER
TRANSKULTURELLEN
GESELLSCHAFT

Od wielokulturowego do transkulturowego społeczeństwa

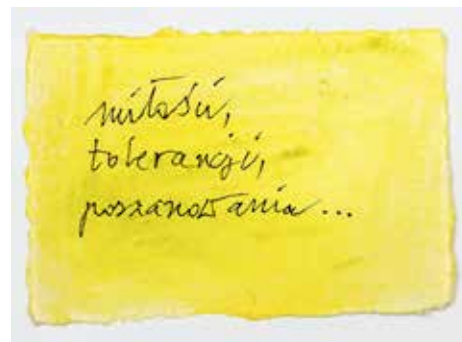
TOLERANZ / TOLERANCJA

Potrzebujemy więcej empatii

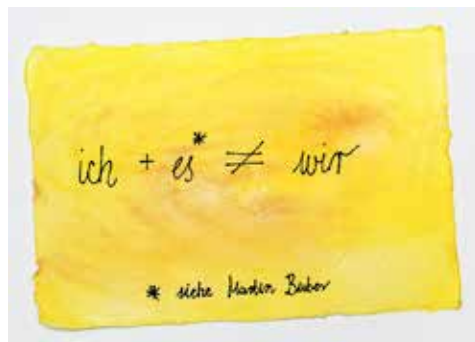
Finansowanie wojen jest bezsensowne

Liebe. Toleranz. Respekt

Budować zaufanie pomiędzy ludźmi, narodami i państwami

Ja + ono (nie równa się) my *zob. Martin Buber

Mniej nienawiści uczyniłoby nasz świat lepszym miejscem

Liebe, Frieden, Wohlstand

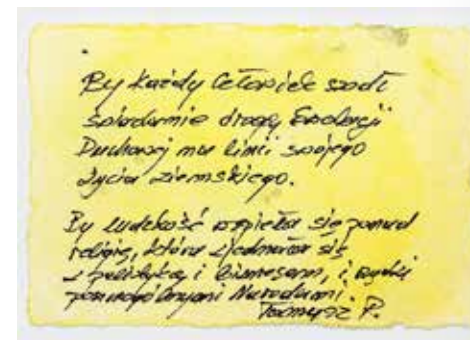
Więcej UE mniej nacjonalizmu

Powinniśmy spróbować zrozumieć drugą stronę

Powinniśmy być bardziej otwarci na świat i miłsi dla innych

Dass jeder Mensch bewusst den Pfad der spirituellen Entwicklung entlang seines irdischen Lebens beschreiten möge. Dass die Menschheit über die Religion hinauswachsen möge, welche sich mit Politik und Wirtschaft verbunden hat (...) Tomasz R.

Otwórz się

Ja jestem tobą. Ty jesteś mną.

Bez granic – zjednoczony świat bez wojen i problemów

Osmoza zamiast granic w głowie

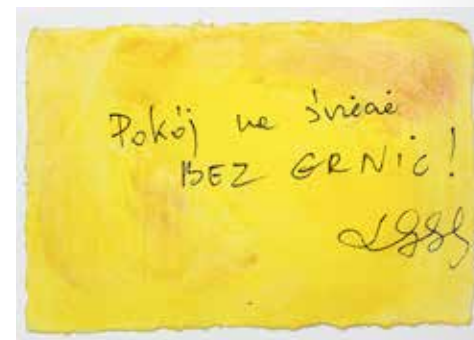
Świat bez zbrojeń

Bez wojny!

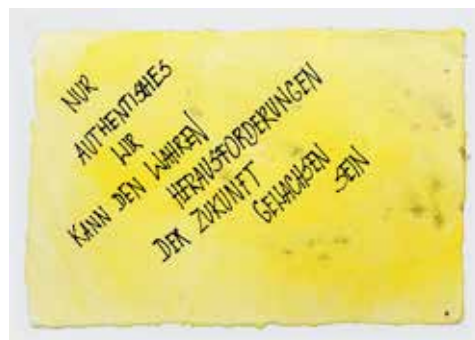
Tolerancja jest koniecznością!

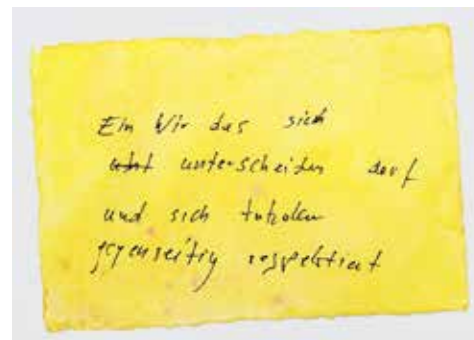
Frieden in der Welt ohne Grenzen

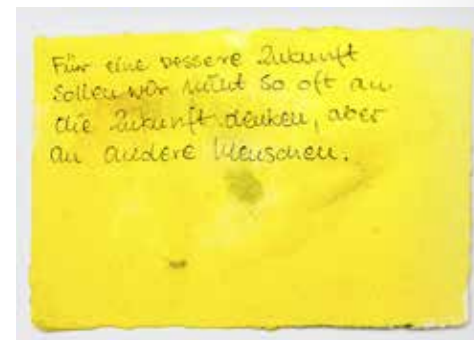
Odwaga dla nas!

Tylko autentyczne MY może sprostać wyzwaniom przyszłości

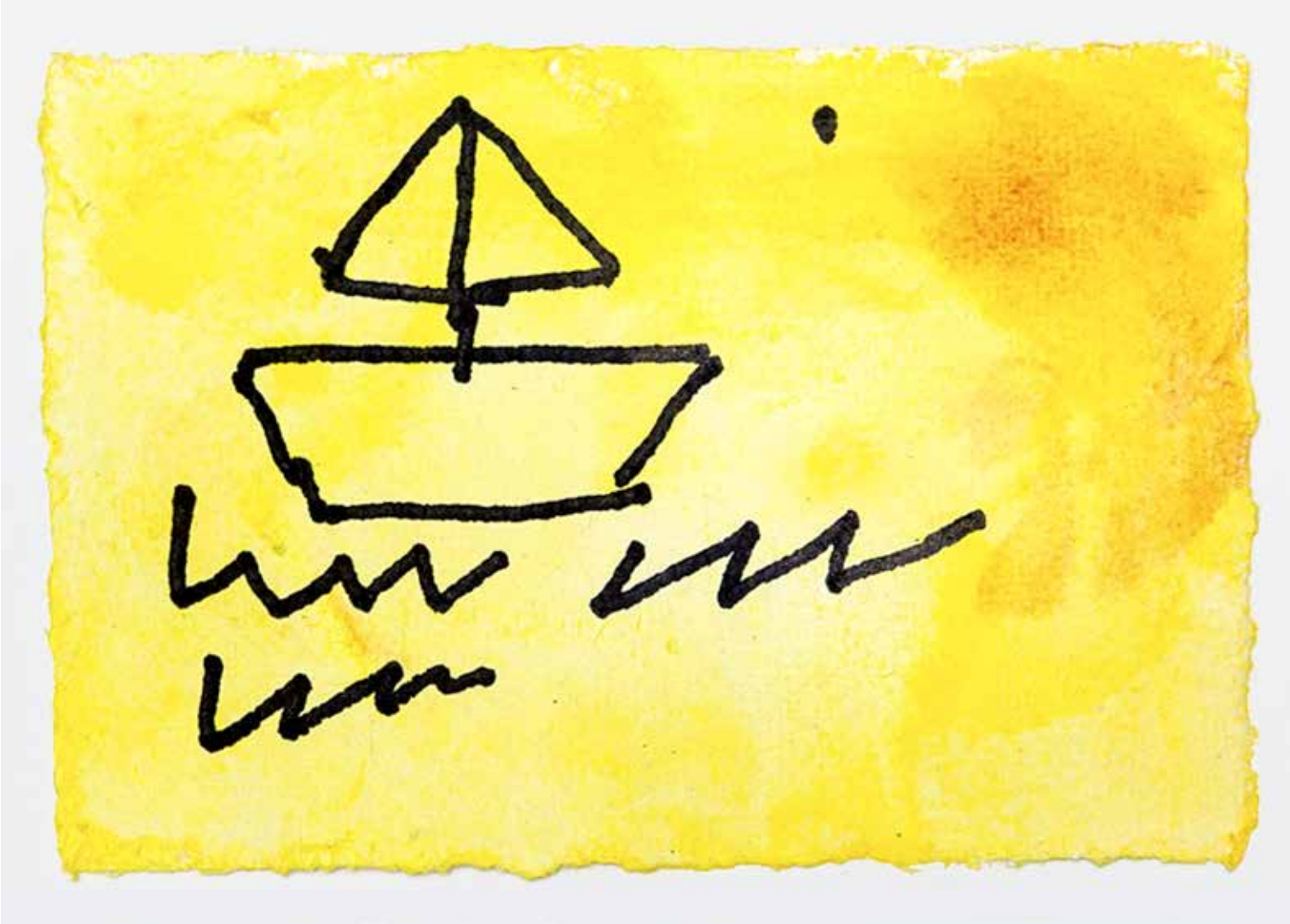

Takie MY, które różni się lecz mimo to traktuje siebie z wzajemnym szacunkiem

Dla lepszej przyszłości nie powinniśmy tak wiele myśleć o samej przyszłości tylko o innych ludziach

PRIVATE WÜNSCHE / ŻYCZENIA PRYWATNE

Das Leben zur Überraschung machen / das Leben zum Abenteuer machen

Ich möchte die große Liebe treffen und einen so guten Job wie ich haben!

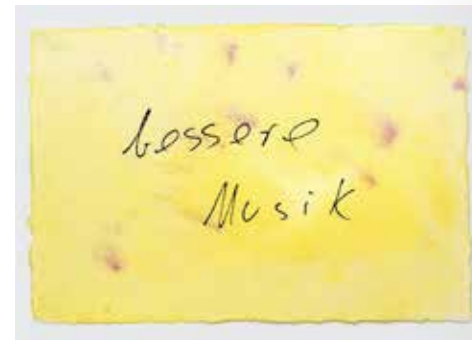
Restaurant „Pod Koźmi“. Mein Restaurant Natalia L.

Liebe Liebe Zakopane. Wir gießen Champagner ein. Ich mag dieses Jahr nicht

Ich möchte Freizeit, Geld, ein großes Luxushaus, ein Portal zu meiner eigenen Welt und eine Maschine haben, in die ich eine Sache hineinstecke und zehn herausnehme. Das ist alles.

Lepsza muzyka

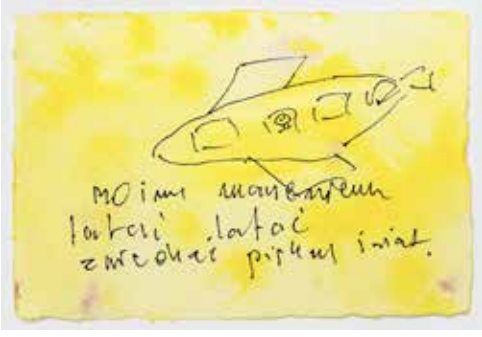
PRIVATE WÜNSCHE / ŻYCZENIA PRYWATNE

Am Meer leben

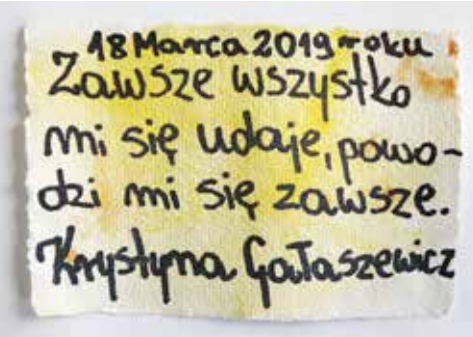
reich sein

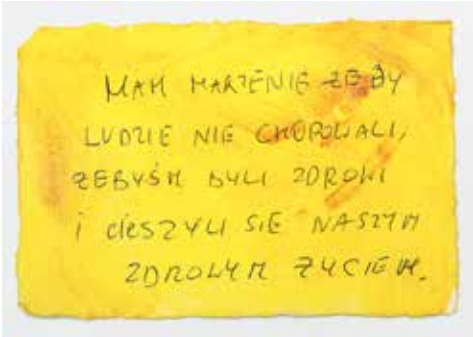
Mein Traum ist es zu fliegen, zu fliegen und die schöne Welt zu erkunden

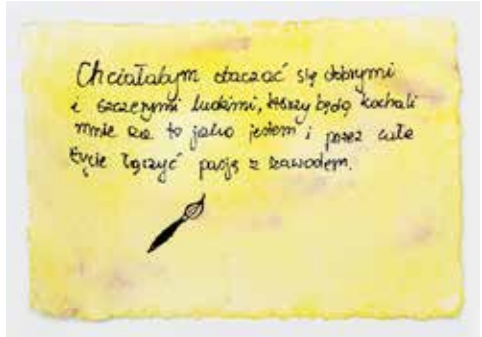
Więcej czasu dla rodziny, przyjaciół, na spanie

18. März 2019. Ich habe immer Erfolg, es gelingt mir immer. Krystyna Gołaszewicz

Ich habe den Traum, dass die Menschen nicht krank wären, dass wir gesund wären und unser gesundes Leben genießen würden

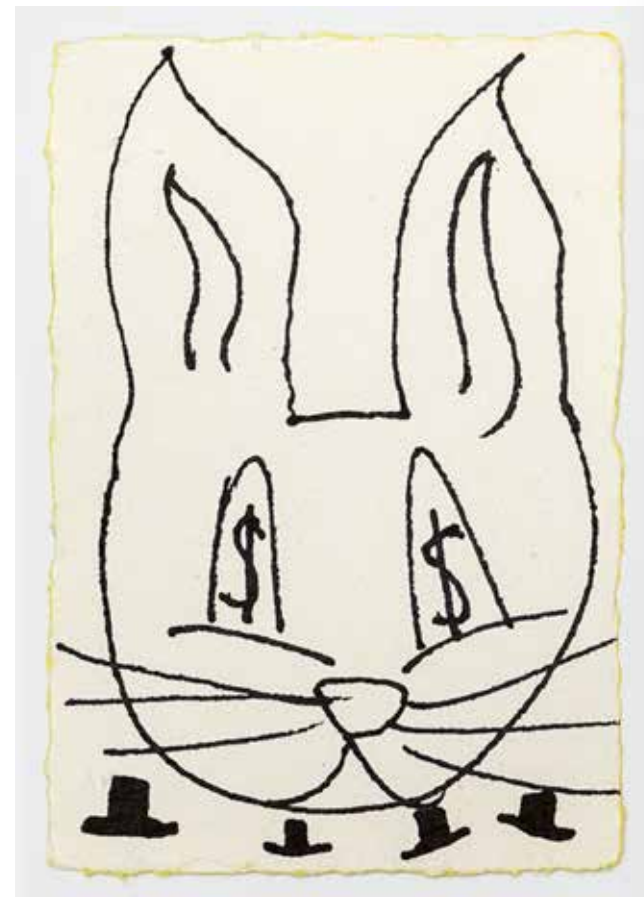

Ich möchte mich mit guten und ehrlichen Menschen umgeben, die mich für das, was ich bin, lieben und mein ganzes Leben lang die Leidenschaft mit dem Beruf verbinden.

PRIVATE WÜNSCHE / ŻYCZENIA PRYWATNE

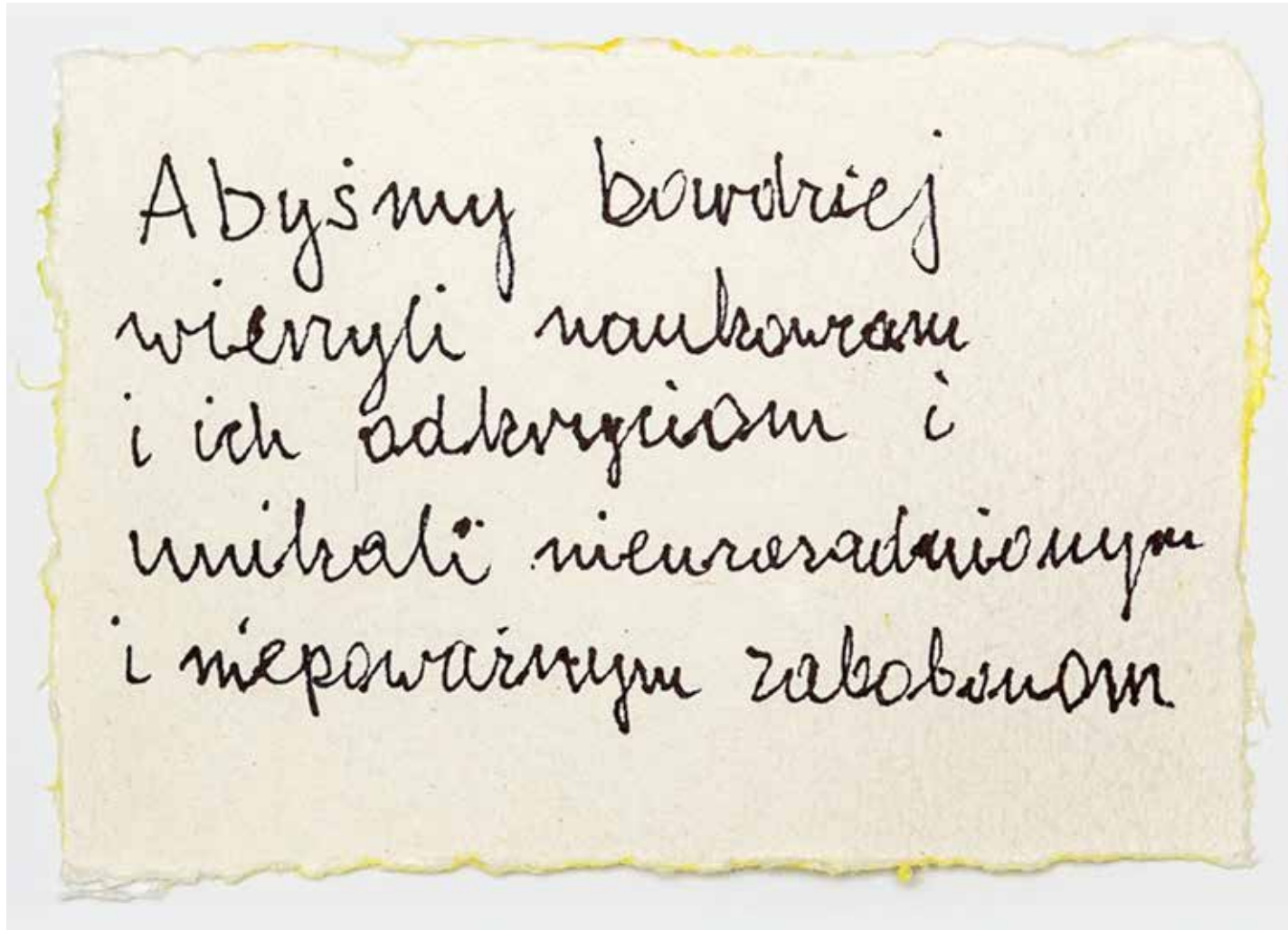

Wolność

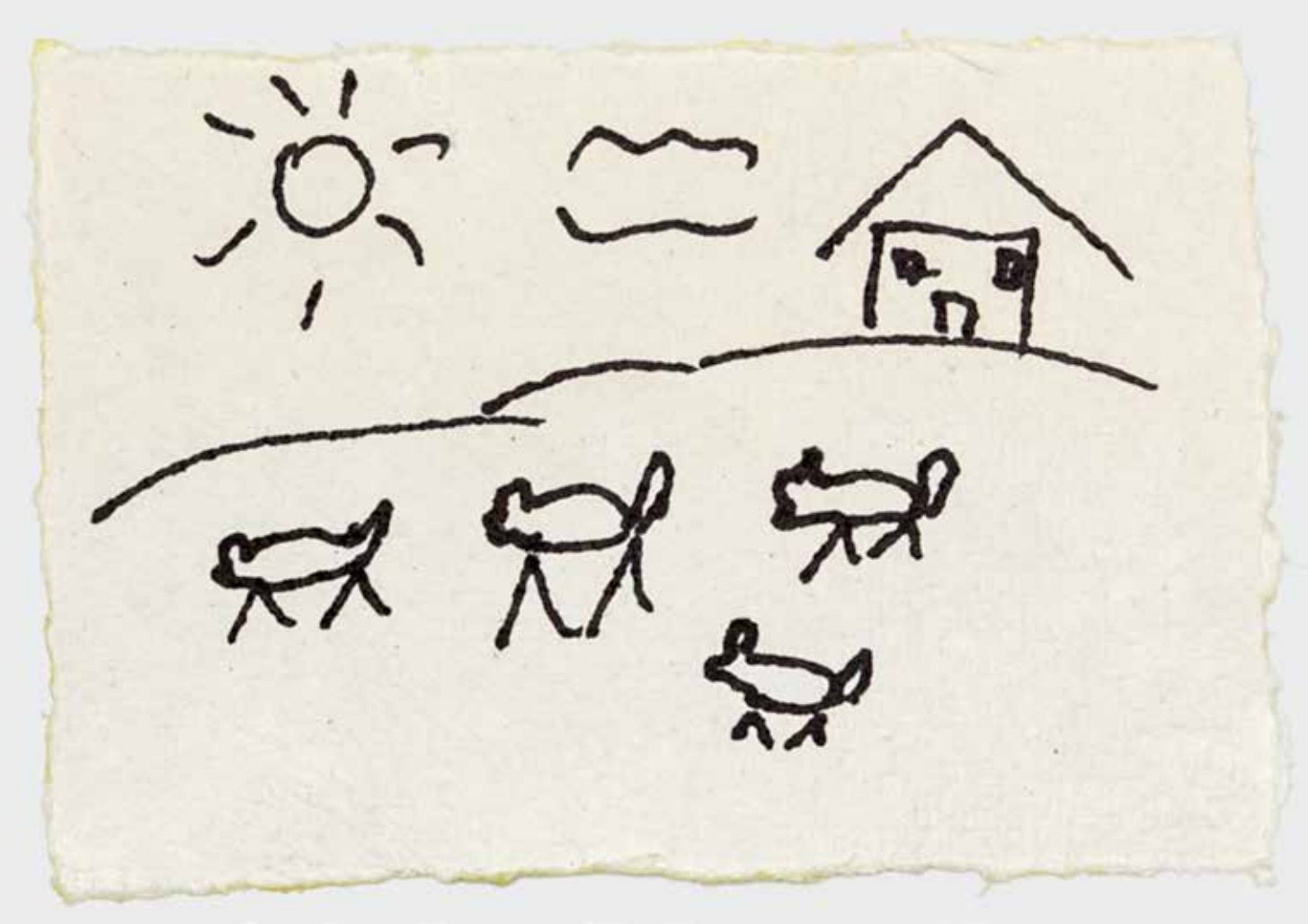

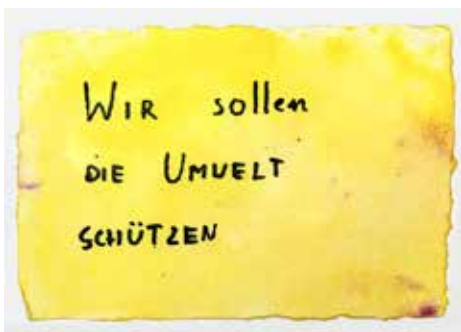
Ruhe

Dass wir Wissenschaftlern und ihren Entdeckungen mehr glauben und keinem unvernünftigen und leichtfertigen Aberglauben erliegen mögen.

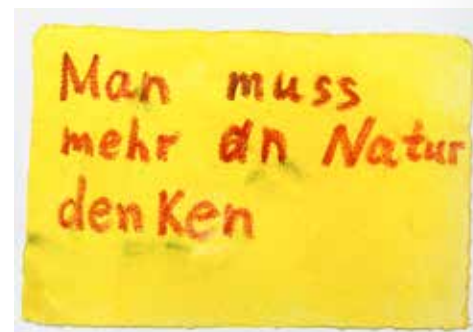
UMWELT / NATUR / ŚRODOWISKO / NATURA

Musimy chronić środowisko

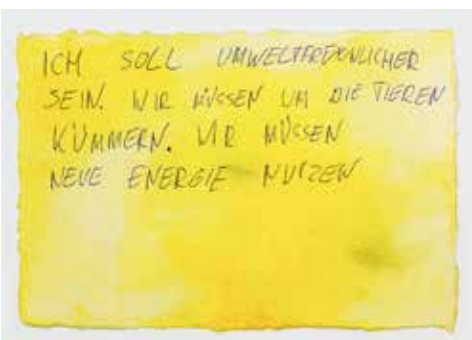
Musimy się troszczyć o środowisko

Trzeba myśleć więcej o naturze

Nie powinniśmy wytwarzać tak dużo śmieci

Powinniśmy dbać o środowisko. Musimy się troszczyć o zwierzęta. Musimy wykorzystywać nowe źródła energii.

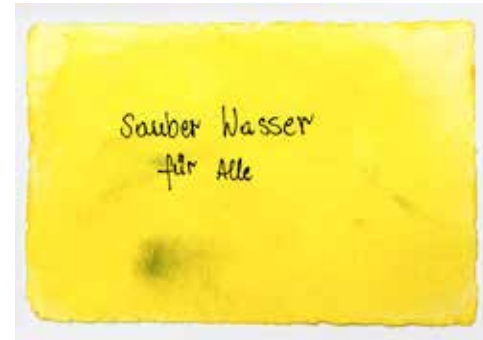
Powinniśmy dbać o środowisko, powinniśmy się uczyć, powinniśmy być przyjaźni

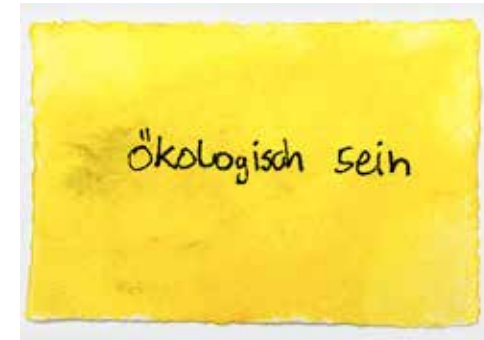
Uczciwy, wolny, czysty, niezależny, odwaga – **marzenie**

Zaprzestać używania węgla

Czysta woda dla wszystkich!

Bądźmy ekologiczni

Niezanieczyszczone powietrze

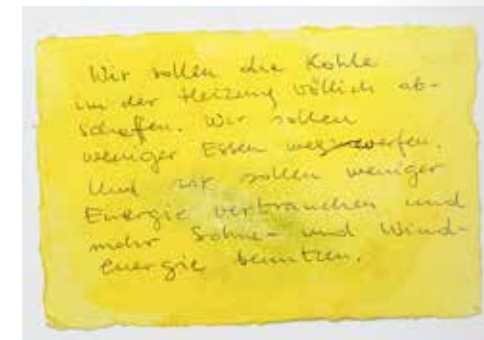
Woda

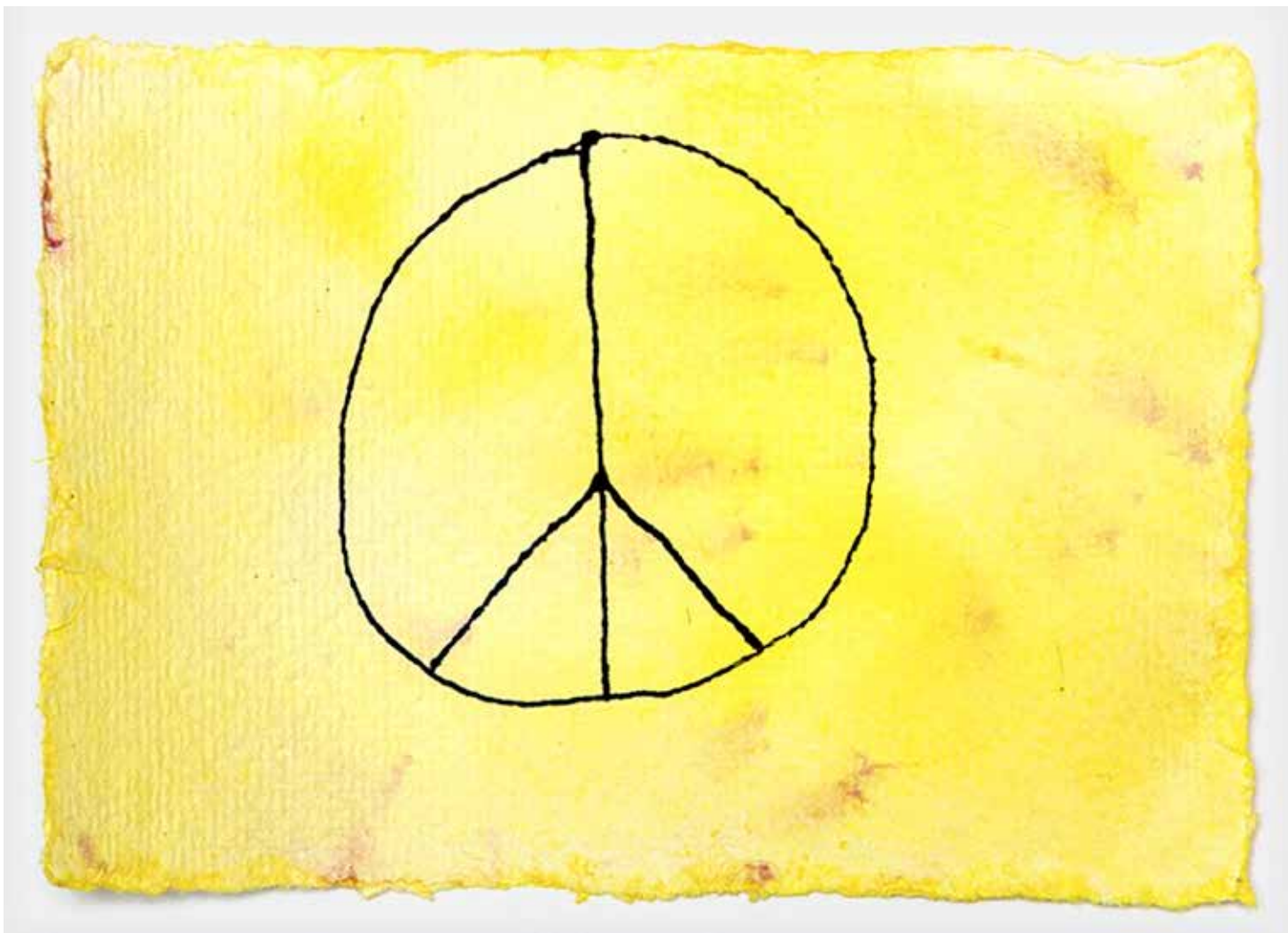
Im mniej plastiku tym więcej życia

Powinniśmy kochać zwierzęta i drzewa. Więcej miłości.

Musimy zaprzestać spalania węgla do ogrzewania. Musimy mniej wyrzucać jedzenia. Powinniśmy używać mniej energii, korzystać więcej z energii słonecznej i wiatru.

TAX
CAPITAL
NOT
LABOR
☸ ☸

Freiheit für
Lula im
Brasilien!

Wolność dla Luli w Brazylii

MAN MÜSSTE
GEGEN
LINKSRADIKALISMUS
KÄMPFEN !!!

Trzeba walczyć z lewicowym ekstremizmem

Europa
bez
pravicoy
populistów!

Europa ohne Rechtsparteien und Populisten!

mehr EU
weniger
Nationalismus

Więcej UE mniej nacjonalizmu

WIEDER STÄRKUNG
DER DEMOKRATISCHEN
WERTE!

Wzmocnić demokratyczne wartości

Zukunftsbild
Wir und die uns legitimierenden
haben erkannt, dass die
Menschenrechte - in ihrer
ALLEN Interessen - nicht verhandelbar
sind.
RESPEKT aller für die göttliche
FREIHEIT aller in einem RECHTSSTAAT.

Obrazek przyszłości:
MY i nami rządzący zdaliśmy sobie sprawę,
że prawa człowieka
- w naszym WSPÓLNYM interesie
- są bezdyskusyjne.
RESPEKT wszystkich
dla największej WOLNOŚCI
dla wszystkich w PANSTWIE PRAWA.

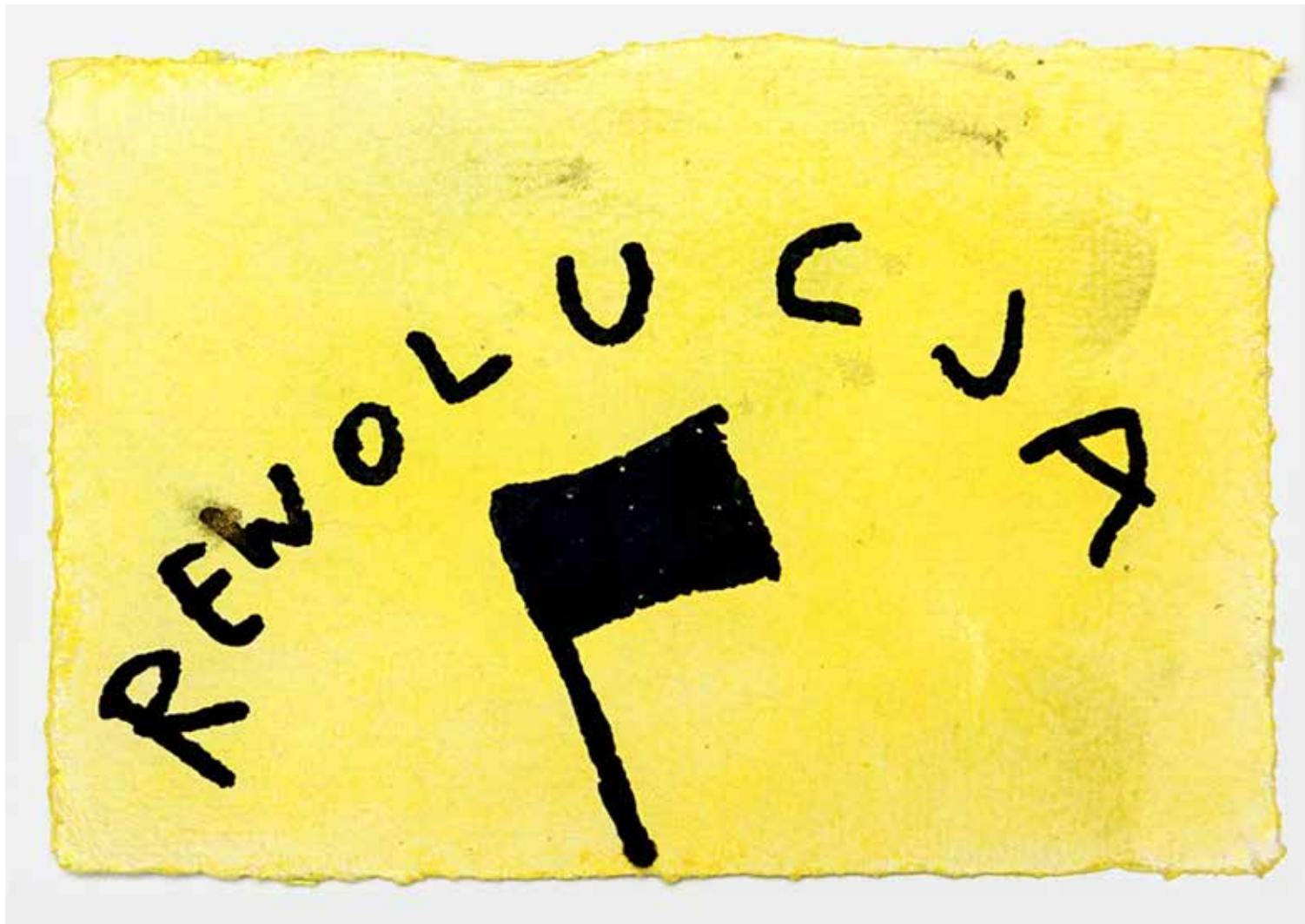
Sisterhood

VON EINER
MULTIKULTURELLEN
ZU EINER
TRANSKULTURELLEN
GESELLSCHAFT

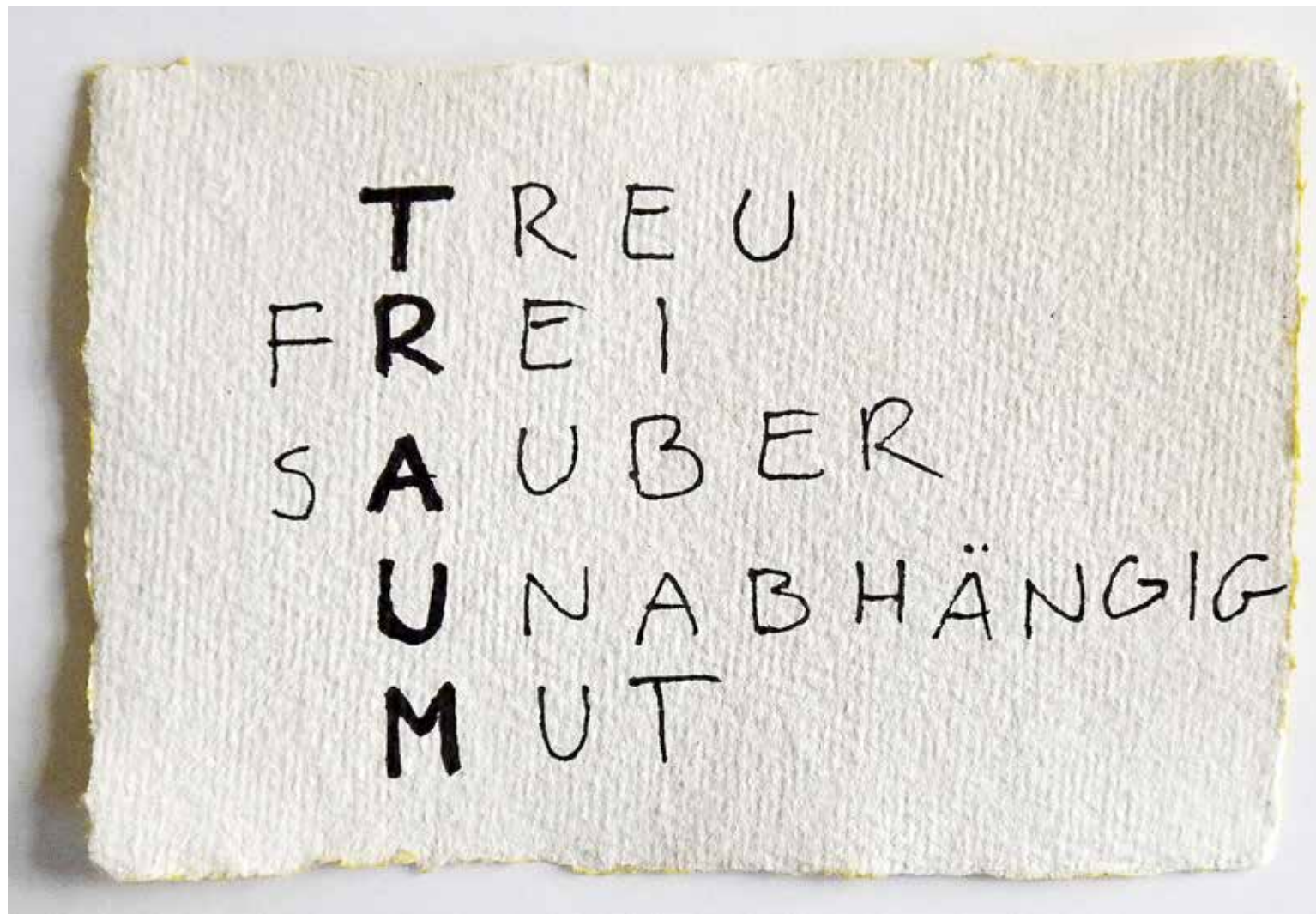
Od wielokulturowego do transkulturowego
społeczeństwa

Flüchtlingen
nehmen

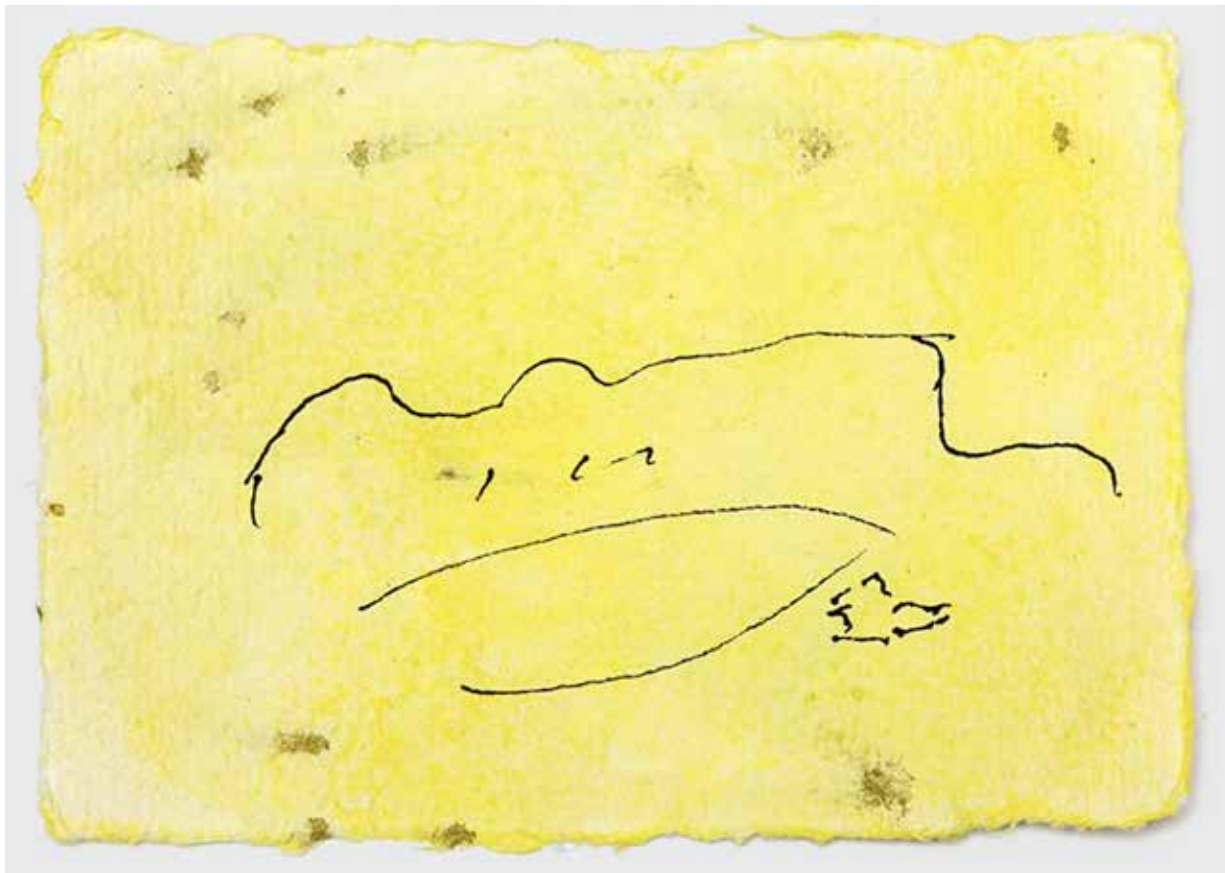
Przyjąć uchodźców!

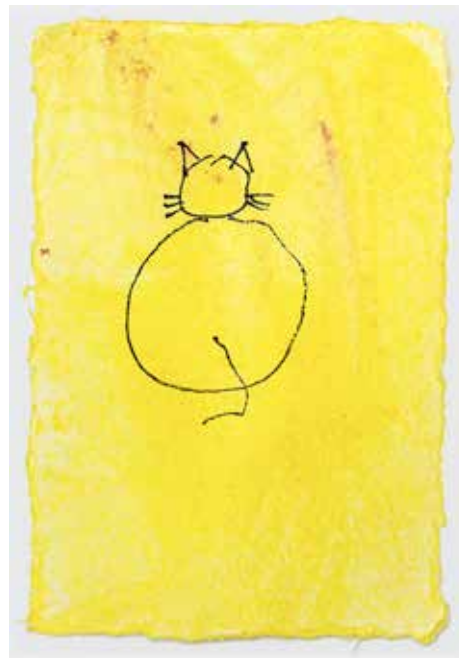

Revolution

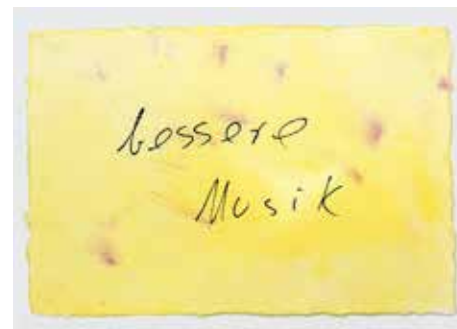
Uczciwy, wolny, czysty, niezależny,
odwaga – **marzenie**

Więcej opery dla wszystkich

Mnie sklonować

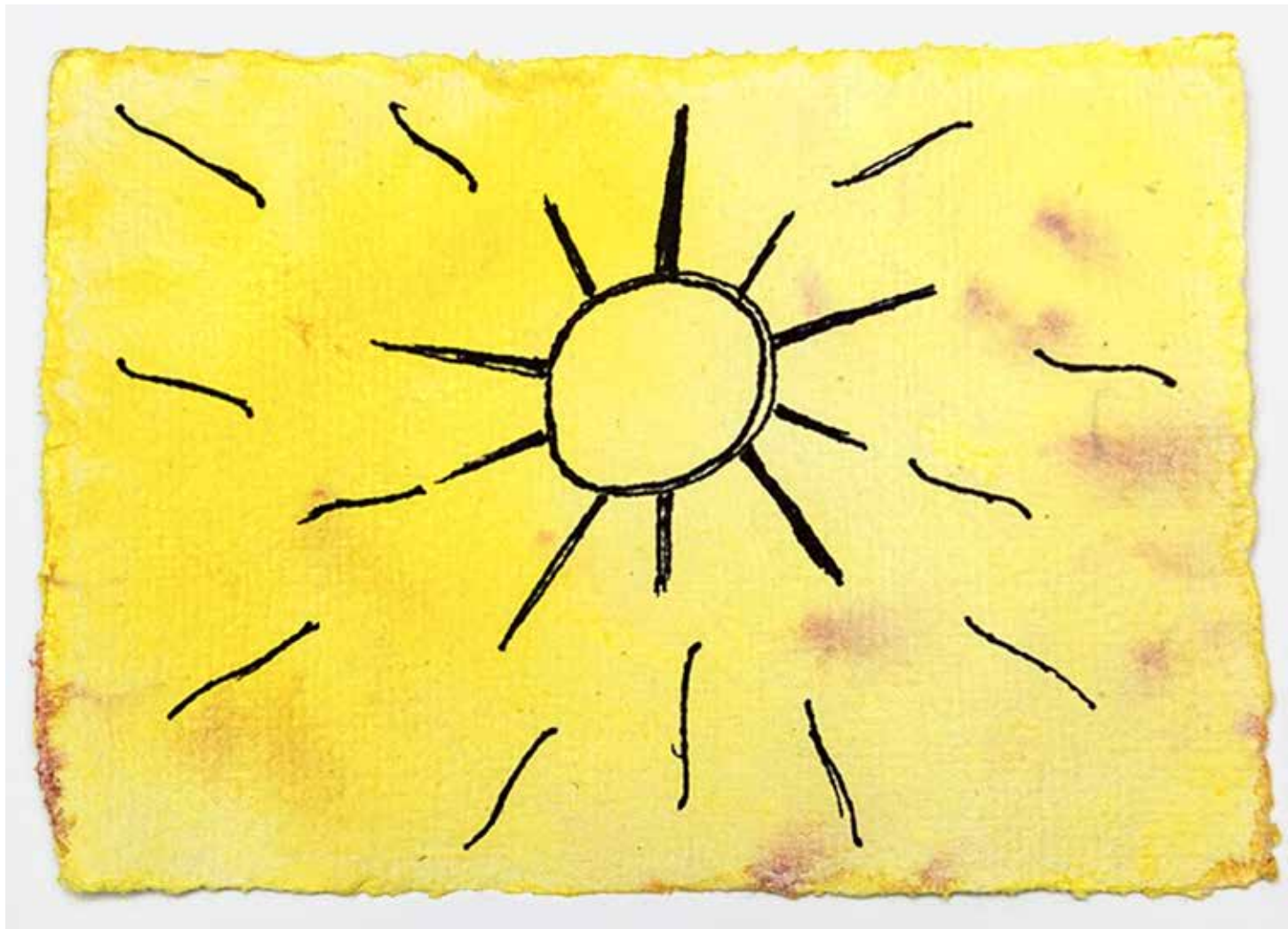

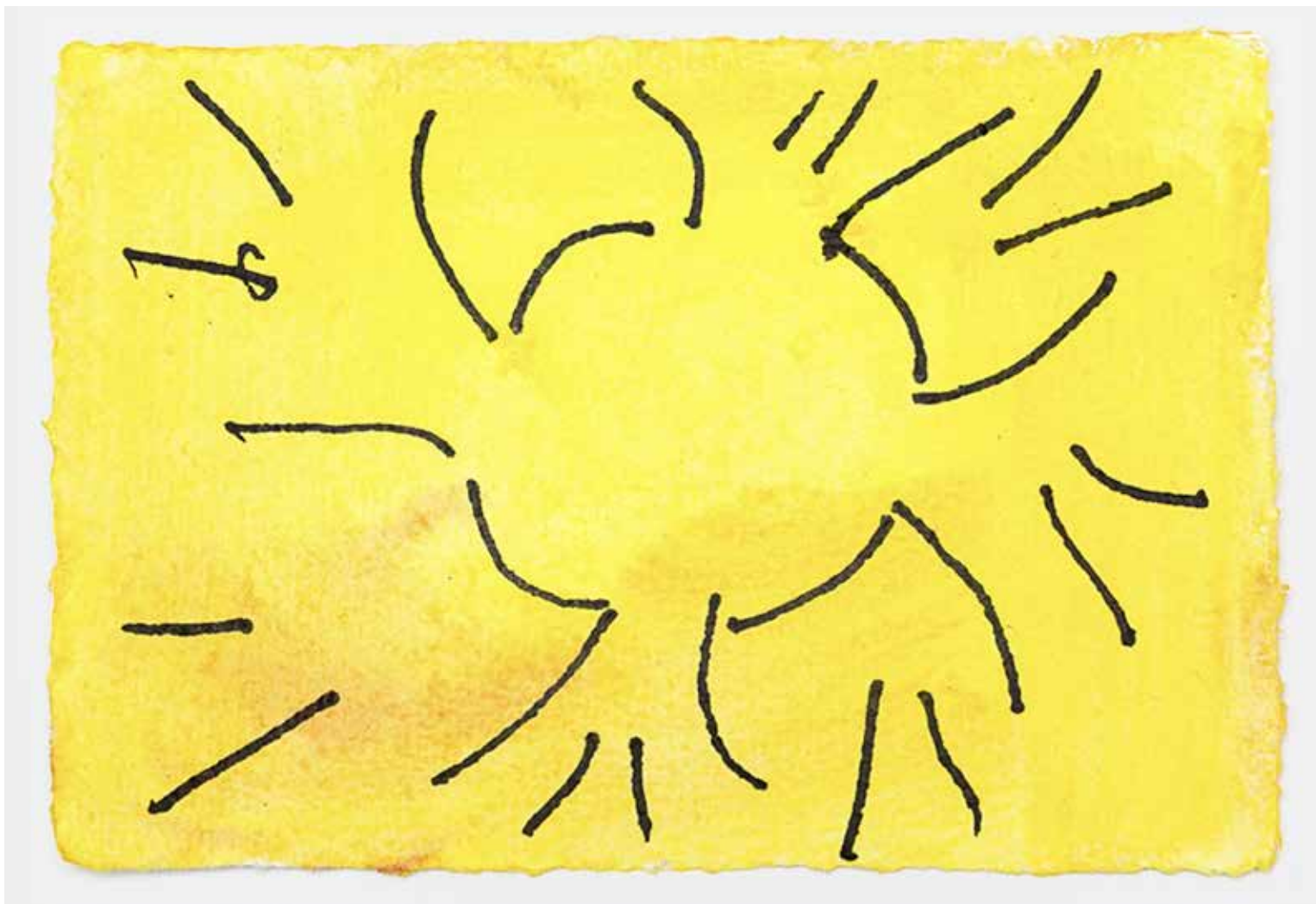
Więcej Szwecji w Polsce

Verrücktes Lächeln / Zakręcone uśmieški

Lepsza muzyka

Musimy osiągnąć szybki rozwój technologiczny

**7. WIE VERÄNDERUNG GELINGEN
UND ES WEITERGEHEN KANN
W JAKI SPOSÓB WPROWADZAĆ
ZMIANY I JAK KONTYNUOWAĆ
PROJEKT**

Beate Winkler

WIE VERÄNDERUNG GELINGEN UND ES WEITERGEHEN KANN

10 Thesen

Das Projekt: „Trust/Change“: Zukunftsbilder für ein neues WIR“ hat gezeigt: „Kunst + Dialog + Zukunftsbilder“ können im Zusammenwirken besonders wirksame Impulse für gesellschaftliche Veränderungsprozesse sein. Impulse, die wir jetzt und in den nächsten Jahren dringend brauchen, wenn wir Polarisierungen in unserer Gesellschaft überwinden, Zusammenhalt und Zugehörigkeit vermitteln wollen – das sind Schlüsselfragen auf europäischer, nationaler und lokaler Ebene. Bei der Lösung mitzuwirken ist eine Aufgabe und Herausforderung aller staatlichen, vor allem aber auch zivilgesellschaftlichen Organisationen. Die Bereiche Kunst und Kultur, Medien und Gemeinden haben wegen ihrer direkten Einflußmöglichkeiten einen besonderen Stellenwert. Folgende 10 Aspekte werden nach meiner Einschätzung dabei von zentraler Bedeutung sein und wurden durch die Erfahrungen unseres Projektes noch einmal unterstrichen:

1. Einschätzung der aktuellen Situation: Wir sind in einer Identitätskrise

In fast allen Bereichen unseres Lebens findet ein tiefgreifender Wandel statt: Digitalisierung, Klimawandel, Migration, Globalisierung, Perspektivlosigkeit in der Politik, um nur einige Beispiele zu nennen. Wenn in einer Organisation in allen Bereichen gleichzeitig tiefgreifende Veränderungen stattfinden, besteht die Gefahr, dass diese ihre Identität verliert. Diese Identitätskrise findet jetzt in unserer

Beate Winkler

W JAKI SPOSÓB WPRO- WADZAĆ ZMIANY I JAK KONTYNUOWAĆ PROJEKT

10 tez

Projekt „Trust/Change: obrazy przyszłości nowego MY“ pokazał, że „sztuka + dialog + wizje przyszłości“, jeśli ze sobą współdziałają, mogą dostarczyć szczególnie skutecznych impulsów do procesów zmian społecznych. Impulsów, których teraz i w nadchodzących latach będziemy pilnie potrzebowali, jeśli chcemy przezwyciężyć spolaryzowanie naszego społeczeństwa, upowszechnić poczucie wspólnoty i współuczestniczenia, a są to kluczowe kwestie tak na płaszczyźnie europejskiej, jak narodowej i lokalnej. Udział w ich rozwiązywaniu to zadanie i wyzwanie dla wszystkich instytucji państwowych, a zwłaszcza dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Sztuce i kulturze, mediom i wspólnotom ze względu na ich możliwości wywierania bezpośredniego wpływu przypada tu szczególnie duża rola. Zasadnicze znaczenie, potwierdzone przez doświadczenia płynące z naszego projektu, będzie przy tym miało według mojej oceny dziesięć wymienionych niżej aspektów:

1. Ocena aktualnej sytuacji: przechodzimy kryzys tożsamości

Niemal we wszystkich obszarach naszego życia zachodzą głębokie przemiany: cyfryzacja, zmiana klimatu, migracja, globalizacja, brak perspektyw w polityce, by wymienić tylko parę przykładów. Jeśli w jakiejś organizacji dokonują się głębokie zmiany we wszystkich sferach jednocześnie, grozi jej utrata tożsamości. Kryzys tożsamości przechodzi teraz nasze społeczeństwo. Ta zmiana wywołuje

Gesellschaft statt. Dieser Wandel bewirkt bei vielen Menschen eine tiefe Verunsicherung: das Alte ist weg und das Neue ist noch nicht da. Doch ist dies auch eine Chance, neu zu denken – wie vor einem leeren, weißen Papier.

2. Wir brauchen positive, bewegende Zukunftsbilder – doch sie fehlen

Jeder Veränderungsprozess ist mit Widerstand verbunden, weil Wandlung unserem Sicherheitsbedürfnis widerspricht. Er kann überwunden werden, wenn wir Bilder von der Zukunft haben, die positiver sind als die Abwehr, die mit jedem Veränderungsprozess einhergeht. Genau an diesen Bildern fehlt es.

3. Unsere Haltung und unsere Werte sind entscheidend

Wesentlich für den Erfolg des Veränderungsprozesses ist unsere Haltung: Mit Offenheit für Veränderungen und Vertrauen in uns selbst und andere, mit dem Blick auf Gleichheit und Gerechtigkeit, Menschenwürde und Humanität, kann es uns gelingen, ein neues WIR zu erschaffen. Ein neues WIR, das nicht ausgrenzt und Teilhabe ermöglicht.

4. Einstellungen können verändert werden

Vieles kann ich im Leben nicht verändern, meine Einstellung aber von einem Augenblick zum anderen. Vielfach sind es eigene Einstellungen, die uns davon abhalten, uns auf Veränderungen einzulassen. Unter diesem Aspekt ist der Blickwinkel auf die Chancen und nicht auf die Bedrohungen, die Wahrnehmung der Situation des anderen und seiner Bedürfnisse und Gefühle von zentraler Bedeutung. Oft sind es auch die Gefühle der anderen, die nicht aufgegriffen werden und Lösungen verhindern – zu einem „Ja, aber...“ führen.

5. Wir brauchen einen breiten öffentlichen Diskurs – „für“ und nicht nur „gegen“

Die Fragen: „In welcher Gesellschaft wollen wir leben? Wie können wir eine Gesellschaft entwickeln, die jedem von uns individuelle Entfaltungsmöglichkeiten bietet, gleichzeitig die Gemeinschaft, das WIR pflegt und eine gute Balance zwischen beiden herstellt?“, sollten in

u vielen ludzi dojmujące poczucie niepewności: stare już odeszło, a nowego jeszcze nie ma. Ale i to jest szansą, by myśleć po nowemu – jak przed pustą kartką białego papieru.

2. Potrzebujemy pozytywnych, poruszających wizji przyszłości – a tych brakuje

Każdy proces zmiany budzi opór, zmiana bowiem pozostaje w sprzeczności z naszą potrzebą bezpieczeństwa. Opór ten można przełamać, jeśli wyobrażenia o przyszłości będą bardziej pozytywne niż odrzucanie towarzyszące każdemu procesowi zmian. A właśnie takich wyobrażeń brak.

3. Nasza postawa i nasze wartości odgrywają decydującą rolę

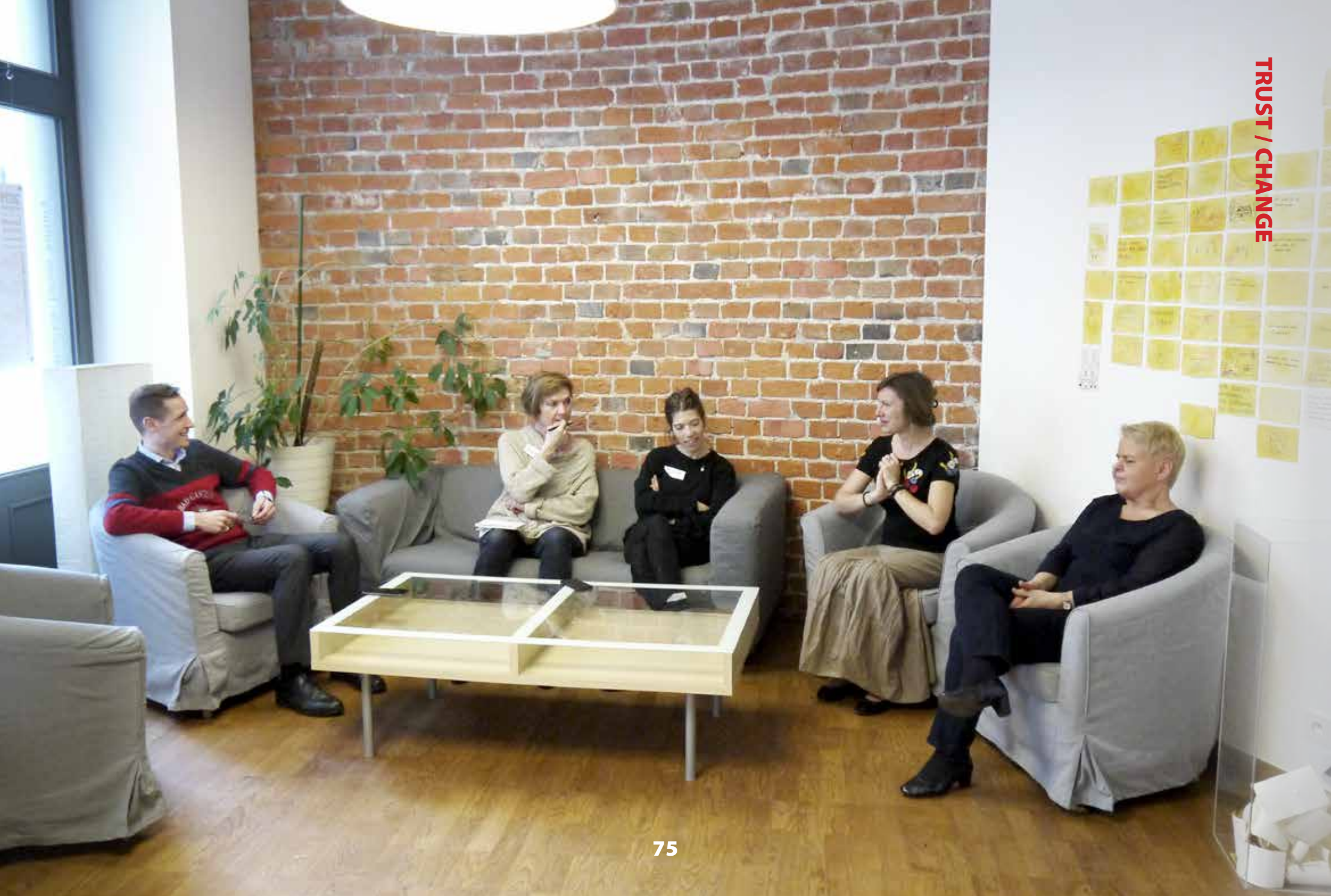
Istotne znaczenie dla sukcesu procesu zmian ma nasza postawa: z otwartością na zmiany i z zaufaniem do siebie samych i do innych, nie tracąc z oczu równości i sprawiedliwości, godności człowieka i humanitaryzmu, może zdołamy stworzyć nowych MY. Nowych MY nie wykluczających, lecz umożliwiających współuczestnictwo.

4. Nastawienie można zmienić

Wielu rzeczy w życiu nie mogę zmienić, ale swoje nastawienie mogę zmienić w jednej chwili. Często to właśnie nasze nastawienie powstrzymuje nas przed zaryzykowaniem zmiany. Z tego punktu widzenia zasadnicze znaczenie ma spojrzenie na szanse, a nie na zagrożenia, dostrzeżenie sytuacji kogoś drugiego, jego potrzeb i uczuć. Nierzadko właśnie uczucia innych osób się ignoruje, co nie pozwala na znalezienie rozwiązania – prowadzi do powtarzania „tak, ale...“

5. Potrzebujemy szerokiego publicznego dyskursu – „za”, a nie tylko „przeciw”

W centrum społecznej dyskusji powinny się znaleźć pytania: „W jakim społeczeństwie chcemy żyć? W jaki sposób możemy budować społeczeństwo, które każdemu z nas zapewni możliwość indywidualnego rozwoju, a jednocześnie będzie dbało o wspólnotę,

den Mittelpunkt unserer gesellschaftlichen Diskussion gestellt werden. Wir brauchen einen öffentlichen Diskurs, der die Möglichkeit gibt, ein neues Gefühl von Zugehörigkeit für viele von uns entstehen zu lassen – einen Diskurs, der sich „für“ etwas einsetzt, keine Feindbilder aufbaut – und damit Zukunftsbilder entstehen lässt.

6. Zusammenwirken mit Medien und respektvolle Sprache ermöglichen einen Wandel

Wie kaum ein anderer Bereich sind Medien in der Lage, Einstellungen und Abwehrhaltungen zu beeinflussen, denn sie produzieren Bilder. Und Bilder sind einflussreicher als jedes Wort und jede Rede. Durch die Art der Darstellung in den Medien sind Verhaltensänderungen möglich. Die virtuellen Welten in sozialen Medien, Kino, Fernsehen und Videos vermitteln Normen und Einstellungen, Vorurteile und Handlungsmöglichkeiten. Deswegen ist gerade in diesem Bereich eine Veränderung der Sprache notwendig. Eine Sprache, die Respekt vermittelt und Gewalt vermeidet, wird entscheidend sein, ob uns ein neues WIR gelingt.

7. Kunst und Kultur ermöglichen Innovation und Kreativität – geben Freiraum

Kunst und Kultur ermöglichen einen Perspektivenwechsel, geben Freiraum für neues Denken, können Vertrauen in das Unvorhergesehene schaffen, unterstützen Kreativität, fördern den Dialog und stärken den Umgang mit Vielfalt, um nur einige Beispiele zu nennen. In besonderer Weise vermitteln sie einen Zugang zu Gefühlen. Darüber hinaus – ganz ohne Zweck und Absicht – wirken sie an sich.

8. Erfolgsmodelle machen Mut – doch sind sie zu wenig bekannt

In fast allen Lebensbereichen gibt es erfolgreiche Initiativen und Startups, die wegweisende Lösungsmodelle erarbeitet haben. Sie zeigen, welche Faktoren zu Erfolgen führen und wie Blockaden überwunden werden können. Ihre Erfahrungen sollten vermittelt werden und auf ihnen kann man aufbauen. Auch so kann ein Netzwerk der Erneuerung entstehen.

o poczucie MY, i utrzymywanie obu w równowadze?”. Potrzebujemy publicznego dyskursu, który wielu z nas da nowe poczucie przynależności – dyskursu, który opowie się „za” czymś, nie będzie konstruował obrazów wroga, a tym samym umożliwi powstanie wizji przyszłości.

6. Współdziałanie z mediami i język szanujący innych pozwolą dokonać się zmianie

Media, jak mało który obszar działalności, są w stanie wpływać na nastawienia i postawy odrzucenia, ponieważ to właśnie środki przekazu generują obrazy. A obrazy mają większy wpływ niż jakiegokolwiek słowo i jakakolwiek mowa. Sposób prezentacji w mediach może wpłynąć na zmianę zachowań. Wirtualne światy w mediach społecznych, kino, telewizja i wideo upowszechniają normy i postawy, uprzedzenia i możliwości działania. Dlatego właśnie w tym obszarze konieczna jest zmiana języka. Język szanujący ludzi i stroniący od przemocy słownej przesądzi o tym, czy nowe MY się nam uda.

7. Sztuka i kultura umożliwiają innowacyjność i kreatywność – stwarzają im wolną przestrzeń

Sztuka i kultura pozwalają na zmianę perspektywy, stwarzają przestrzeń dla nowego myślenia, mogą budować zaufanie do czegoś, czego się nie da przewidzieć, wspierają kreatywność, dialog, wzmacniają właściwy stosunek do różnorodności, by wymienić tylko kilka przykładów. W szczególny sposób otwierają dostęp do sfery uczuć. A ponadto – bez jakiegokolwiek założonego celu i jakiegokolwiek intencji – działają same przez się.

8. Udane modele dodają odwagi – ale są za mało znane

W niemal wszystkich dziedzinach życia mamy udane inicjatywy i start-upy, które opracowały pionierskie modele rozwiązań. Pokazują one, jakie czynniki prowadzą do sukcesu i jak można przewyższać blokady. Możemy się oprzeć na ich doświadczeniach, które należy upowszechniać. Również w taki sposób można tkąć sieć odnowy.

9. Neue Formen der Beteiligung und Zusammenarbeit machen uns wirksam

Einstellungen können verändert, neue Haltungen gewonnen und Lösungsansätze entwickelt werden, wenn Bürgerinnen und Bürger beteiligt oder breite, gesellschaftsübergreifende Bündnisse geschlossen werden. Die Einbindung von „Bürgerräten“ auf lokaler, aber auch nationaler Ebene haben z. B. in Irland zu vollkommen neuen, politischen Entwicklungen geführt – und Türen zur Verständigung geöffnet: eine Kultur des Zuhörens ist entscheidend.

10. Die Zivilgesellschaft ist gefordert – sie kann Veränderung bewirken

Wie selten zuvor ist die Zivilgesellschaft gefordert – auch durch die Perspektivlosigkeit in der Politik. Dabei geht es um kulturellen Wandel – einen Wandel, der ein neues WIR in den Mittelpunkt stellt und den Dialog mit Andersdenkenden sucht. Dies wird schwer genug sein, aber die Wirksamkeit und Macht der Zivilgesellschaft, die u. a. zum Fall des Eisernen Vorhangs geführt hat, sollte uns Mut machen, stärker aktiv zu werden.

An vielen Orten hat der Wandel zu einem neuen Wir bereits begonnen. Trotz vieler Widrigkeiten haben wir Gründe genug, auf Expedition zu einem neuen Wir zu gehen. „Wir können den Wind nicht ändern, aber die Segel anders setzen“ – das ist die Ermutigung von Aristoteles für uns heute.

9. Dzięki nowym formom uczestnictwa i współpracy stajemy się skuteczni

Można zmieniać nastawienia, kształtować nowe postawy i podejmować próby szukania rozwiązań, jeśli w takie działania wciąga się obywateli lub zawiera szerokie sojusze ponad podziałami społecznymi. Na przykład w Irlandii zaangażowanie „rad obywatelskich” zaowocowało zupełnie nowymi procesami zmian politycznych i – otworzyło drzwi do porozumienia: kultura wysłuchiwania ma decydujące znaczenie.

10. Potrzebujemy społeczeństwa obywatelskiego – to ono może przeforsować zmiany

Jak rzadko kiedy potrzebne jest nam teraz społeczeństwo obywatelskie – także przez brak perspektyw w polityce. Chodzi tu o zmianę kulturową – zmianę, która centralnym elementem jest nowe MY i szukanie dialogu z myślącymi inaczej. Nie będzie to łatwe, ale skuteczność i siła społeczeństwa obywatelskiego, które doprowadziło m.in. do upadku żelaznej kurtyny, powinny nam dać odwagę do wzmożonej aktywności.

W wielu miejscach przemiana w kierunku nowego MY już się zaczęła. Mimo wielu przeciwności mamy dosyć powodów, by wyruszyć na wyprawę badawczą do nowego MY. „Nie możemy zmienić kierunku wiatru, ale możemy inaczej ustawić żagle” – brzmi Arystotelesowa zachęta dla nas dzisiaj.

Beate Winkler

Trust / Change:

***Zukunftsbilder für
ein neues WIR***

Kunst und Dialog

***Obrazy przyszłości
nowego MY***

Sztuka i dialog

WYSTAWA / AUSSTELLUNG

07.03.-30.04.2019

**Austriackie Forum Kultury
w Warszawie**

ul. Proźna 7/9, Warszawa

austriackie forum kultury ^{www}

Ausstellungsplakat / Plakat do wystawy

Biografien

Maria Stokłosa ist Choreographin und Tänzerin. Sie studierte an der London Contemporary Dance School und an der School of New Dance Development (SNDO) in Amsterdam. Kooperationen verbinden sie mit zahlreichen Künstler_innen: Wojtek Ziemilski (Come Together), Meg Foley (Action is Primary), Magdalena Ptasznik und Marta Ziółek (Złote demony), Peter Pleyer (Moving the Mirror), Iza Szostak, Wojtek Pustoła (Wylinka), Maija Reeta Raumanni, Jeremy Wade. Sie choreographierte Paweł Mykietyns Oper „Der Zauberberg“. Als Lehrerin und Initiatorin verschiedener pädagogischer Projekte, als Leiterin der Burdąg-Stiftung und als Mitbegründerin des Tanzkollektivs Centrum w Ruchu (Zentrum in Bewegung) ist Maria Stokłosa ein aktives Mitglied der experimentellen Tanzszenen in Warschau.

Beate Winkler ist Malerin und europäische Menschenrechtspolitikerin. In ihrer Malerei lässt sie sich auf Prozesse ein, die sie z. T. steuert oder nicht-steuerbaren Einflüssen aussetzt. Oft rollt sie ihre Werke aus schwerem Büttenpapier ein und aus, bemalt sie auf den Rückseiten oder schlägt sie in Büchern zu – so sind sie vorhanden, aber nicht direkt sichtbar. Ihr Ziel ist es dabei auch, Impulse für Veränderungsprozesse zu geben, Freiräume für ein Vor-, Nach- und Querdenken zu schaffen und Unverbundenes zu verbinden. Nach langen Jahren in führenden Positionen im Menschenrechtsbereich, – sie war die erste weibliche Direktorin einer EU-Agentur, der jetzigen EU Grundrechtsagentur, die sie lange geleitet hat –, steht Malerei im Zentrum ihres Lebens. Beate Winkler hat zahlreiche Veröffentlichungen verfasst und lebt in Wien und anderswo. Weitere Informationen: <http://www.beate-winkler.net/>

Zuzanna Zasacka Absolventin der Kunstgeschichte an der Universität Warschau und des Postgraduiertenstudiums der Pädagogik. Seit vielen Jahren in der künstlerischen Ausbildung tätig. In der Nationalen Kunstgalerie Zachęta leitet sie Workshops für Jugendliche und Ausstellungsführungen für Erwachsene. Im Museum Moderner Kunst in Warschau beschäftigt sie sich mit der Ausbildung aller Altersgruppen (außer Senioren) und Führungen mit Audiodescription. Seit Jahren arbeitet sie als Skillehrerin im Sportklub Potwory.

Biografie

Maria Stokłosa jest choreografką i tancerką. Studiowała w London Contemporary Dance School i w School of New Dance Development (SNDO) w Amsterdamie. Współpracuje z wieloma artystami takimi jak Wojtek Ziemilski (Come Together), Meg Foley (Action is Primary), Magdalena Ptasznik i Marta Ziółek (Złote demony), Peter Pleyer (Moving the Mirror), Iza Szostak, Wojtek Pustoła (Wylinka), Maija Reeta Raumanni, Jeremy Wade. Jest autorką ruchu scenicznego do opery Pawła Mykietyna „Czarodziejska Góra.” Maria jest zaangażowana w wiele działań na rzecz rozwoju lokalnej sceny tańca eksperymentalnego – zarówno jako inicjatorka projektów edukacyjnych i nauczycielka, jaki i jako prezeska Fundacji Burdąg i współzałożycielka Centrum w Ruchu.

Beate Winkler to malarka i europejska polityczka działająca na rzecz praw człowieka. Swoje malarstwo poddaje po części procesom kontrolowanym, a po części takim, których kontrolować nie sposób. Często wykonuje swoje prace na rolach ciężkiego papieru czerpanego, które zwija lub rozwija. Maluje też na odwrotnej stronie podłoża lub w książkach – obrazy są więc obecne, ale nie zawsze bezpośrednio widoczne. Chce zarazem dostarczać impulsów do procesów zmian, tworzyć przestrzeń dla myślenia innowacyjnego, łączyć ze sobą to, co na pozór niepowiązane. Po wielu latach sprawowania kierowniczych funkcji w działaniach na rzecz praw człowieka – była pierwszą kobietą na stanowisku dyrektora jednej z Agencji Europejskich, obecnej unijnej Agencji Praw Podstawowych, której przewodziła przez długi czas – centralne miejsce w swoim życiu przyznała malarstwu. Beate Winkler jest autorką licznych publikacji, mieszka w Wiedniu – i nie tylko tam. Więcej informacji na stronie <http://www.beate-winkler.net/>

Zuzanna Zasacka – absolwentka historii sztuki na Uniwersytecie Warszawskim oraz podyplomowego studium pedagogicznego. Od lat zajmuje się edukacją artystyczną. W Zachęcie – Narodowej Galerii Sztuki prowadzi warsztaty dla młodzieży i oprowadza po wystawach dorosłych. W Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, zajmuje się edukacją wszystkich grup wiekowych (poza seniorami) oraz oprowadzaniem z audiodyskrycją. Od lat pracuje jako instruktorka narciarstwa w Klubie Sportowym Potwory.

Karolina Czerwińska – studierte Kulturanthropologie an der Universität Warschau und Projektmanagement an der Warsaw School of Economics. Koordinatorin für Sozial-, Kultur- und Bildungsprojekte. Sie arbeitet seit 2015 mit der Stiftung Polnische Migrationsforum zusammen, mit der sie unter anderem Projekte für Mütter mit Migrationshintergrund, für durch Wirtschaftsmigration getrennte Familien sowie interkulturelle Bildungsprojekte leitete. Sie ist Mitautorin des Berichts „FLÜCHTLINGE, HERZLICH (UN)WILLKOMMEN. Flüchtlinge in Polen aus lokaler Perspektive“.

Małgorzata Tur – Soziologin, Trainerin, zertifiziert durch den Verband der NGO Trainer. Seit 2000 hilft sie durch Schulungen Lehrenden und anderen Erwachsenengruppen, ihre Kenntnisse und Fähigkeiten bei der Arbeit in einem multikulturellen Umfeld zu erweitern. Sie sammelte u.a. praktische Erfahrungen bei der Arbeit in polnischen Zentren für Ausländer, anlässlich der PAH (Polish Humanitarian Action) Mission in Tschetschenien und bei ausländischen Projekten in den Niederlanden, in Aserbaidschan und im Kosovo. Małgorzata Tur ist auch Präsidentin der internationalen NGO Service Civil International, einer globalen Freiwilligenbewegung für Frieden mit einer hundert Jahre alten Tradition.

Karolina Czerwińska – absolwentka antropologii kultury na Uniwersytecie Warszawskim oraz studiów podyplomowych z zakresu zarządzania projektami w Szkole Głównej Handlowej. Koordynatorka projektów społecznych, kulturalnych i edukacyjnych. Od 2015 r. związana z Fundacją Polskie Forum Migracyjne, gdzie prowadziła m. in. projekty na rzecz mam-migrantek, rodzin rozdzielonych przez migrację ekonomiczną oraz z zakresu edukacji międzykulturowej. Współautorka raportu „UCHODŹCY, WITAJCIE (STĄD). Przyjmowanie uchodźców w Polsce z perspektywy lokalnej“.

Małgorzata Tur – socjolożka, trenerka certyfikowana w Stowarzyszeniu Trenerów Organizacji Pozarządowych. Od 2000 r. poprzez wspólną pracę na sali szkoleniowej pomaga nauczycielom i innym grupom dorosłych zwiększać swoją wiedzę i umiejętności w zakresie pracy w środowisku wielokulturowym. Praktyczne doświadczenie zdobywała m.in. pracując w polskich ośrodkach dla cudzoziemców, na misji PAH (Polska Akcja Humanitarna) w Czeczenii i na projektach zagranicznych w Holandii, Azerbejdżanie i Kosowie. Małgorzata Tur pełni również funkcję prezeski międzynarodowej organizacji pozarządowej Service Civil International, globalnego ruchu wolontariackiego na rzecz pokoju, o stuletniej tradycji.

AUSSTELLUNG, INSTALLATION, PROJEKTIDEE:

Beate Winkler
Trust / Change:
Zukunftsbilder für ein neues WIR.
Kunst und Dialog

Kuratorin: Agata Cieślak

07.03.-30.04.2019, Österreichisches Kulturforum Warschau

PERFORMANCE:

Ausgehend vom Handeln

Choreografie, Ausführung: Maria Stokłosa
Zusammenarbeit: Alicja Bielawska, Maija Reeta Raumanni,
Eleonora Zdebiak

07.03.2019, Österreichisches Kulturforum Warschau

WORKSHOPS:

Dialoge für ein neues WIR.
Ein praktischer Workshop für Lehrer
zum Thema interkulturelle Bildung

8.3.2019, Österreichisches Kulturforum Warschau

In der Vielfalt liegt die Kraft!
Kreativer Workshop für polnische Familien und Familien
mit Migrationserfahrung

9.3.2019, Österreichisches Kulturforum Warschau

Workshop-Leitung: Karolina Czerwińska,
Małgorzata Tur – Stiftung Polnisches Migrationsforum
Kunstvermittlung: Zuzanna Zasacka

FOTOGRAFIE:

Frederik Gruyaert – Dokumentation der Ausstellung
Stanisław Welbel – Eröffnung, Performance, Workshops

GRAFISCHE GESTALTUNG: Jacek Malinowski

Team Österreichisches Kulturforum Warschau: Ernestine Baig,
Oliver Eichinger, Agnieszka Borkiewicz, Andrea Brzoza, Natalia
Wawrzewska, Jolanta Żukowska

Veranstalter: Österreichisches Kulturforum Warschau
ul. Prózna 7/9, 00-107 Warszawa
warschau-kf@bmeia.gv.at; www.austria.org.pl

Partner: Stiftung Polnisches Migrationsforum

WYSTAWA, INSTALACJA, IDEA PROJEKTU:

Beate Winkler
Trust / Change:
Obrazy przyszłości nowego MY.
Sztuka i dialog

Kurorka: Agata Cieślak

07.03.-30.04.2019, Austriackie Forum Kultury w Warszawie

PERFORMANS:

Wychodząc od działania

Choreografia, wykonanie: Maria Stokłosa
Współpraca: Alicja Bielawska, Maija Reeta Raumanni,
Eleonora Zdebiak

07.03.2019, Austriackie Forum Kultury w Warszawie

WARSZTATY:

Dialog dla nowego MY.
Praktyczne warsztaty dla nauczycieli
na temat edukacji międzykulturowej

8.3.2019, Austriackie Forum Kultury w Warszawie

W RÓŻNORODNOŚCI SIŁA!
Warsztat twórczy dla rodzin polskich
i z doświadczeniem migracji

9.03.2019, Austriackie Forum Kultury w Warszawie

Prowadzenie warsztatów: Karolina Czerwińska,
Małgorzata Tur – Fundacja Polskie Forum Migracyjne
Edukacja artystyczna: Zuzanna Zasacka

FOTOGRAFIE:

Frederik Gruyaert – dokumentacja wystawy
Stanisław Welbel – wernisaż, performans, warsztaty

PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Malinowski

Zespół Austriackiego Forum Kultury w Warszawie:
Ernestine Baig, Oliver Eichinger, Agnieszka Borkiewicz, Andrea Brzoza,
Natalia Wawrzewska, Jolanta Żukowska

Organizator: Austriackie Forum Kultury w Warszawie
ul. Prózna 7/9, 00-107 Warszawa
warschau-kf@bmeia.gv.at; www.austria.org.pl

Partner: Fundacja Polskie Forum Migracyjne

Beate Winkler
Trust / Change:

***Zukunftsbilder für
ein neues WIR
Kunst und Dialog***

***Obrazy przyszłości
nowego MY
Sztuka i dialog***

| austriackie | forum | kultury^{waw} |

C R E A
T I V E
A U S
T R I
A N S